

יסודות החשבונאות 10696

תוכן העניינים

1.	מלאי	1
2.	מודל הערכה מחדש	9
3.	נדלן להשקעה	17
4.	טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית	29
5.	החלפת נכסים	30
6.	הלוואות	33
7.	אגח נפרע תשלום אחד פרמיה וניכיון	44
8.	אגח נפרע לשיעורין פרמיה וניכיון	54
9.	ירידת ערך	66
10.	הון עצמי (ללא ספר)	79
11.	תזרים מזומנים	79
12.	מיסים על הכנסה	98

יסודות החשבונאות 10696

פרק 1 - מלאי

תוכן העניינים

1. כללי 1

מלאי

שאלות

1) דני ואייל, סטודנטים לפילוסופיה באוניברסיטה העברית, החליטו להרחיב את המעגל החברתי שלהם. השניים נרשמו במהרה לקורס "יסודות החשבונאות ללא חשבונאיים". השיעור הראשון בקורס עסק בנושא: מלאי, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2.

נדרש:

- א. מהי הגדרת מלאי?
- ב. כיצד מלאי מוצג במאזן החברה?

2) קבע, לגבי כל אחד מהבאים, האם מדובר במלאי או בנכס אחר:

- א. מכונה לייצור קרמבואים במפעל לקרמבואים.
- ב. קרמבואים שטרם נמכרו במפעל לקרמבואים.
- ג. נייר כסף, המשמש להכנת העטיפות של הקרמבואים במפעל לקרמבואים.
- ד. ביצים, מצרך חיוני להכנת קרמבואים, במפעל לקרמבואים.
- ה. קרמבואים מוכנים, בפינת הקפה של משרד רו"ח.
- ו. דירת מגורים המשמשת כמשרד, במשרד עו"ד.
- ז. דירת מגורים המיועדת למכירה ושייכת למשרד עו"ד.
- ח. דירת מגורים המיועדת למכירה אצל קבלן שעסקו מכירת דירות מגורים.

3) נוחי הוא איש חיל אשר לו עסקים רבים:

בין היתר, חנות מכולת ומפעל לייצור צעצועים.

ענה בקצרה:

- א. מהי חברה יצרנית ומהי חברה מסחרית/קמעונאית?
- ב. מהו ההבדל בגין סוגי המלאי בחברה יצרנית וחברה מסחרית/קמעונאית?

4) דו"ח רווח והפסד הוא דו"ח תזרימי אשר מציג ביצועים של ישות לתקופה מסוימת.

ענה בקצרה:

- א. מהו סעיף מכירות בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
- ב. מהו סעיף עלות מכר בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
- ג. מהו רווח הגולמי? מהו שיעור רווח גולמי?

(5) אייל בן יהודה, סטודנט לחשבונאות במרכז האקדמי שבלול מונה לאחרונה למתמחה במשרד רואי החשבון איציק פרחי ושות'. אייל, מתוקף תפקידו כמתמחה החדש, נאלץ לעשות ביקורת לסעיף עלות המכר.

נדרש :

א. כיצד נקבע עלות המכר בתקופה מסוימת (לדוגמא, שנת 2010)?
ב. מדוע עומדת חשיבות כה רבה לסעיף עלות המכר בעת ניתוח ביצועי ישות לתקופה מסוימת?

(6) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע שיטות שונות להערכת מלאי.

נדרש :

א. מדוע לדעתך נדרשות שיטות שונות להעריך מלאי? (רמז : נסה לחשוב על ההבדלים במדידת מלאי של סוכנות רכב, יצרנית קרטוני חלב ואספן אומנות פרטי בעל גלריה קטנה).
ב. מהן השיטות השונות להערכת מלאי המוכרות לך?

(7) אייל הינו מנהל חשבונות מדופלם, אשר עובד בחברת קמעונאות גדולה. הסבר לאייל מהו ההבדל בין ניהול שיטת מלאי המכונה "תמיד" לעומת ניהול שיטת מלאי "תקופתי".

נדרש :

כיצד מתבטא ההבדל בבחירת שיטת ניהול ספרים לגבי המלאי באופן "תמיד" או "תקופתי" לשיטות השונות לקביעת ערך מלאי : פיפ"ו, ליפ"ו וממוצע משוקלל, תוך רישום פקודות יומן רלוונטיות לכל שאלה.

(8) חברת האופים מייצרת עוגות למכירה במהלך העסקים הרגיל. החברה קיבלה הזמנה להכנת עוגות שכבות מיוחדת לטובת חתונת הילה ויאיר, זוג צעיר אשר החליטו למסד את הקשר ביניהם (לאחר שהילה הכריזה ברבים שאחרת הוא יכול לחזור לישון אצל ההורים).

לחברה התהוו העלויות הבאות לצורך הכנת העוגה :

- א. החברה רכשה בצק ב-100 שקלים. מתוך סכום רכישת הבצק 5 שקלים הינו בגין מע"מ. ניתן לקבל את המע"מ בחזרה באופן מיידי.
- ב. החברה מרחת שוקולד מיוחד בעלות של 20 שקלים.
- ג. החשמל בייצור העוגה הסתכם ל-100 וולט. החברה משלמת 10 שקלים ל-100 וולט.
- ד. משכורת למזכירת מנכ"ל חברת האופים בסך של 10 שקלים.
- ה. החברה מאחסנת את העוגה במחסן עוגות. אין צורך לאחסן את העוגה במחסן עוגות לצורך תהליך הייצור. עלות האחסון : 5 שקלים.
- ו. החברה מעסיקה איש שיווק בעלות של 10 שקלים לחודש.

נדרש :

קבע אילו סוגי עלויות יוכרו כחלק מעלות המלאי ואילו סוגי עלויות יוכרו כהוצאה (ולא כחלק מעלות המלאי).

9) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע כי מלאי יוצג לפי הנמוך מבין עלות ושווי מימוש נטו.

נדרש :

- א. מהו שווי מימוש נטו ולמה הוא משמש?
- ב. מה ההבדל בין שווי מימוש נטו ושווי הוגן?
- ג. בחברת דני דין מלאי בסך של 100 שקלים. החברה מצאה כי שווי מימוש נטו של המלאי הינו 90 שקלים.
- מהי השפעת הבדיקה על דוחותיה הכספיים של החברה?

10) להלן נתונים על פעילות חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 :

- שיעור הרווח הגולמי מהמכירות : 40%.
- סך ההוצאות של חברת "נירו" בע"מ לשנת 2006 (ללא עלות המכר) : 220,000 ₪.
- שיעור הרווח הנקי : 8% מהמכירות.
- יש להניח כי למעט המכירות, לא קיימות הכנסות נוספות.
- לפי הנתונים שלעיל, מהו סכום המכירות של חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪)?
- א. 275,000.
- ב. 440,000.
- ג. 687,500.
- ד. 895,000.
- ה. 1,375,000.

11) חברת "נירו" בע"מ (להלן - החברה) ערכה ספירת מלאי ביום 15 בדצמבר 2007. עלות המלאי שנספר הינה 360,000 ₪. בתקופה שמיום 16 בדצמבר 2007 ועד ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכמו קניות החברה לסכום של 140,000 ₪ והמכירות לסכום של 282,000 ₪.

סכום המכירות כולל מכירה בסך של 102,000 ש"ח, אשר נרשמה בספרים בתאריך 18 בדצמבר 2007 אולם בפועל נשלחה ללקוח בתאריך 12 בדצמבר 2007. שיעור הרווח הגולמי בחברה הינו 33.33% על מחיר המכירה.

מהו ערך המלאי, כפי שיופיע בדוחות הכספיים של חברת "נירו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 190,000.
- ב. 218,000.
- ג. 308,000.
- ד. 380,000.
- ה. 680,000.

12 חברת "גייבורי" הינה חברה המוכרת מחשבוניס פיננסיים. החברה רוכשת את המחשבוניס הפיננסיים מספק בטבריה. הספק עצמו קובע את המחיר לפי שער הדולר לאותו יום, כך שהמחירים נוטים להשתנות מידי רכישה. נכון ליום 31.12.2010 לחברת גייבורי אין מלאי מחשבוניס פיננסיים למכירה. להלן פעולות במלאי אשר ביצעה החברה בשנת 2011:

תאריך	אירוע	כמות	סכום
01.01.2011	רכישת מלאי	100	10
30.06.2011	רכישת מלאי	50	8
31.07.2011	מכירת מלאי	25	15
31.08.2011	רכישת מלאי	40	9
15.09.2011	מכירת מלאי	85	14
31.12.2011	רכישת מלאי	10	10

שווי מימוש יחידת מלאי ליום 31.12.2011 : 9 שקלים.

נדרש:

קבע את ערך מלאי הסגירה של החברה לפי השיטות הבאות:

1. שיטת פיפו נע תמידי.
2. שיטת פיפו תקופתי.
3. שיטת ממוצע משוקלל תמידי.
4. שיטת ממוצע משוקלל תקופתי.

לגבי כל שיטה קבע:

- א. מהי עלות המכר?
- ב. מהו הרווח הגולמי?
- ג. מהו שיעור הרווח הגולמי?

13 חברת "דניאל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2006 במטרה למכור נרות ריחניים. להלן נתונים המתייחסים לתנועת המלאי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008:

תאריך	פעולה	כמות	עלות ליחידה (ב-₪)	מחיר מכירה (ב-₪)
01.01.2008	יתרת פתיחה	3,500	5	
27.01.2008	מכירה	1,800		8
12.03.2008	רכישה	2,200	6	
16.05.2008	רכישה	1,000	8	
20.07.2008	מכירה	3,400		12
15.09.2008	רכישה	2,500	10	
28.10.2008	מכירה	1,200		15
12.12.2008	רכישה	2,600	12	

- מחיר המכירה בשוק של נר ריחני הסתכם ליום 31 בדצמבר 2008 ל-12 ₪.
- החברה נושאת בהוצאות מכירה בסך 2 ₪ עבור כל נר.

מהי יתרת המלאי של החברה ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת פיפ"ו תמידי?

- א. 49,000.
- ב. 54,000.
- ג. 55,064.
- ד. 58,000.
- ה. 58,600.

מהו הרווח הגולמי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), בהינתן כי החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל התקופתי?

- א. 21,729.
- ב. 32,300.
- ג. 33,364.
- ד. 43,429.
- ה. 51,471.

מהי עלות המכר של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל הנע (התמידי)?

- א. 39,836.
- ב. 40,900.
- ג. 51,000.
- ד. 54,000.
- ה. 58,600.

14) חברת "דני-דין" הוקמה בינואר 2008 ועוסקת בייבוא קפסולות קפה מאיטליה. להלן נתונים המתייחסים למלאי החברה בשנת 2008 :

מחיר לקפסולה (ב-₪) (*)	כמות קפסולות	פרטים	תאריך
2	4,000	רכישה	מרץ 2008
1.5	???	רכישה	אפריל 2008
	3,500	מכירה	אפריל 2008
2.5	3,000	רכישה	יוני 2008
	2,500	מכירה	ספטמבר 2008

* המחירים לפני הנחות.

נתונים נוספים :

1. במידה והחברה תרכוש מעל 5,000 יחידות בשנה, היא זכאית להנחת בסך 10% על כל היחידות אשר רכשה במהלך השנה.
2. עלות הובלת משלוח מסתכמת ל-150 שקלים.
3. בשנת 2008 הסתכמה עלות רכישת המלאים נטו (בניכוי הנחות וכולל עלויות הובלה) ב-18,450.
4. הרווחה הגולמית של החברה לשנת 2008 הסתכמה ל-30%.
5. שווי מימוש נטו המלאי ליום 31.12.2008 : 8,100 שקלים.

נדרש :

בהנחה כי החברה מחשבת את עלות המלאי לפי שיטת ממוצע נע (תמידית), מהו ערך המלאי של החברה כפי שייכלל במאזן לשנת 2008?

- א. 15,140 ₪.
- ב. 8,465 ₪.
- ג. 7,550 ₪.
- ד. 7,800 ₪.
- ה. 8,838 ₪.

הנח כעת כי שווי המימוש של המלאי ליום 31.12.2008 הינו 7,200 שקלים. באיזה סכום יוצג המלאי במאזן החברה?

- א. 81,000.
- ב. 7,200.
- ג. 7,800.
- ד. 7,000.
- ה. 7,199.

בהנחה כי ערך המלאי ליום 31.12.2008 הינו 7,800 שקלים, מהי עלות המכר של החברה לשנה זו?

- א. 10,650.
- ב. 10,000.
- ג. 9,650.
- ד. 10,550.
- ה. 11,100.

מהו הרווח הגולמי אותו הציגה החברה בשנת 2008?

- א. 4,565.
- ב. 4,000.
- ג. 3,965.
- ד. 3,565.
- ה. 7,900.

15) חברת "EZ100" הוקמה ביום 01 בינואר 2008 ועוסקת בייבוא סרטוני וידאו ללימודים אקדמאיים. להלן נתונים לגבי פעולותיה של החברה ביחס למלאי הסרטונים בשנת 2008:

1. החברה מנהלת את המלאי לפי שיטת ממוצע משוקלל – תקופתי.
2. החברה חתמה עם ספקיה בחו"ל על הסכם לפיו במידה ותרכוש מעל 3,000 יחידות בהזמנה, תקבל הנחה של 5% על כל המשלוח (באותה הזמנה).
3. עלויות הייבוא כוללות מכסים (שאינם מוחזרים) בסך 1,800 שקלים.
4. עלויות הובלה בארץ הן בסך 3 שקלים ליחידה.
5. איילת, מזכירת החברה, השקיעה 20 שעות עבודה בתיאום ההזמנה. שכרה לשעה מסתכם ל-20 שקלים.
6. החברה שילמה לדני, סוכן המכירות של החברה, 5,000 שקלים בשנת 2008.
7. ברכישה מיום 01 ביולי 2008 החברה נאלצה לשאת בדמי אחסון הסחורה בחו"ל בסך 2,000 שקלים, וזאת עקב שביתת עובדי הנמל (רמז: האם לדעתך מדובר בעלות הכרחית על מנת להביא את המלאי למצבו? האם כל אחד אחר אשר היה רוכש את המלאי היה נדרש לשאת בעלות זו?).

להלן נתונים לגבי רכישות החברה מספקים בשנת 2008:

תאריך	כמות	עלות יחידה (ב-₪)
01.02.2008	1,000	250
01.07.2008	5,000	300

במהלך שנת 2008 החברה מכרה כ-5,000 סרטונים במחיר של 2,007,800 שקלים.

נדרש:

מהו שיעור הרווח הגולמי של החברה?

- א. 29.6%
- ב. 29.5%
- ג. 29.7%
- ד. 28.9%
- ה. 30%

16 חברת EZ100 נוהגת לרכוש כדורי סל לצורך מכירתם בשוק. להלן נתונים לגבי רכישת כדורי סל בשנת 2010 :

מחיר	כמות	תאריך
3	200	פברואר 2010
2.5	500	מאי 2010
4	300	דצמבר 2010

נתונים נוספים :

1. בביקורת שנערכה לחברה ביום 01.01.2011 נתגלה כי החברה רכשה מלאי בחודש מרץ 2010, אך שכחה לרשום אותו בספרים. הרכישה כללה 2,000 כדורי-סל במחיר של 2 ₪ לכדור.
2. החברה מנהלת את מלאי הכדורים שלה לפי שיטת פיפ"ו תקופתי.
3. נכון ליום 31.12.2009 לחברה מלאי של 100 כדורי סל. עלות המלאי 6,850.
4. בשנת 2010 מכרה החברה כ-400 כדורי סל.

נדרש :

מהו ערך מלאי הסגירה של החברה לתאריך המאזן 31.12.2010?

- א. 6,150.
- ב. 6,250.
- ג. 7,000.
- ד. 5,995.
- ה. 6,200.

הנח כי החברה מנהלת את מלאי הכדורים לפי שיטת פיפ"ו תמידי, מהו ערך מלאי הסגירה של החברה לתאריך המאזן 31.12.2010?

- א. 6,150.
- ב. 6,250.
- ג. 7,000.
- ד. 5,995.
- ה. 6,200.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 2 - מודל הערכה מחדש

תוכן העניינים

1. כללי 9

מודל הערכה מחדש

שאלות

- (1) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 מאפשר לישות בעלת רכוש קבוע לבחור בשני מודלים שונים לטיפול ברכוש הקבוע אשר בבעלותה. לגבי כל מודל אפשרי קבע:
א. מהו המודל?
ב. מהו הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע לפי מודל זה?

- (2) חברת "אלי, אלי – שלא יגמר לעולם" הינה בעלת רכוש קבוע רב: בניינים, מכונות ומחשבים. חשב החברה בוחן אפשרויות שונות למדוד את הרכוש הקבוע השונה.

נדרש:

- א. במידה והחברה בוחרת ליישם את מודל הערכה מחדש על הרכוש הקבוע, האם היא חייבת לעשות כן על כל הרכוש הקבוע אשר ברשותה?
ב. מהי "קבוצת רכוש קבוע"?

- (3) גילי וגילה הינם מתמחים במחלקה מקצועית של משרד ביג 4. במסגרת יום עיון שעורכת המחלקה נתבקשו השניים להכין מצגת בנושא הערכה מחדש. גילי: "מודל הערכה מחדש הוא מודל פשוט נפלא! אנחנו רושמים רכוש קבוע לפי שווי ההוגן, ולאחר מכן לא נדרש יותר לרשום הוצאות פחת בגין הרכוש הקבוע. זה יחסוך לחברות הוצאות פחת משמעותיות מידי שנה". גילה: "אני מסכימה שבמודל הערכה מחדש רכוש קבוע מוצג לפי שווי הוגן אך וודאי שממשיכים לרשום הוצאות פחת בגין הרכוש הקבוע גם במודל זה!" גילי: "אה, את בטוחה? נו טוב. בכל מקרה במידה והשווי ההוגן עולה אז הרווח משיערוך רכוש קבוע יתקזז עם הוצאות פחת שחברות ירשמו". גילה: "אהמ.. לפי מודל הערכה מחדש, שינויים כלפי מעלה נזקפים לקרן הונית בשם קרן הערכה מחדש ולא נזקפים כלל לדו"ח רווח והפסד. רק במקרה של ירידת ערך הערכה מחדש תקבל ביטוי בדוח רווח והפסד, וגם זה לא תמיד".

נדרש:

- חוה דעתך על טענות הצדדים, תוך התייחסות לסוגיות אשר הועלו על ידי הצדדים:
א. רישום הוצאות פחת במודל הערכה מחדש.
ב. הערכה מחדש ודו"ח רווח והפסד.

(4) לפי מודל הערכה מחדש רכוש קבוע מוצג לפי "שווי הוגן".

נדרש:

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן?
- ב. האם שווי הוגן הוא מדד "אובייקטיבי" או "סובייקטיבי" – האם השווי ההוגן משתנה במידה והרכוש הקבוע הוא ביד אדם א' או ביד אדם ב' או שמדובר בערך "קבוע"?

(5) הערכה מחדש, שנה ראשונה:

חברת הנביא הידוע הינה מכונית אשר מסווגת כרכוש קבוע בספריה. החברה מבצעת הערכה מחדש זה השנה הראשונה. נכון למועד ביצוע הערכה מחדש (בפעם הראשונה, כאמור), ערך המכונית בספרים הינו 50 שקלים ואילו השווי ההוגן של המכונית הינו 60 שקלים. יתרת אורך חיי המכונית ליום ביצוע הערכה מחדש – 6 שנים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן אשר תרשום החברה בגין ביצוע הערכה מחדש בלבד?
- ב. כיצד פקודת יומן זו משפיע על מאזן החברה ועל דו"ח רווח והפסד של החברה?
- ב. האם החברה נדרשת להכיר בהוצאות פחת לאחר ביצוע הערכה מחדש? במידה שכן – מה יהיה סכום הוצאות הפחת אשר יוכרו על ידי החברה לאחר ביצוע הערכה מחדש?

(6) הערכה מחדש, שנה ראשונה:

חברת הנביא הידוע הינה בעלת מכונית אשר מסווגת כרכוש קבוע בספריה, ומטופלת לפי מודל הערכה מחדש. החברה מבצעת הערכה מחדש זה השנה הראשונה. נכון למועד ביצוע הערכה מחדש (בפעם הראשונה, כאמור), ערך המכונית בספרים הינו 50 שקלים ואילו השווי ההוגן של המכונית הינו 30 שקלים. יתרת אורך חיי המכונית ליום ביצוע הערכה מחדש – 6 שנים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן אשר תרשום החברה בגין ביצוע הערכה מחדש בלבד?
- ב. כיצד פקודת יומן זו משפיע על מאזן החברה ועל דו"ח רווח והפסד של החברה?
- ב. האם החברה נדרשת להכיר בהוצאות פחת לאחר ביצוע הערכה מחדש? במידה שכן – מה יהיה סכום הוצאות הפחת אשר יוכרו על ידי החברה לאחר ביצוע הערכה מחדש?

(7) הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה:

חברת הנביא הידוע החלה לשערך רכוש קבוע בשנת 2010. בשנה זו יצרה החברה קרן הערכה מחדש בסך של 50 שקלים (כלומר, בשנה הראשונה החברה ביצעה שיערוך כלפי מעלה) החברה מתעתדת לבצע הערכה מחדש בשנה 2011.

נדרש:

- א. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יעלה על ערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה?
- ב. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע קטן מערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה? (הבחן בין שני מצבים אפשריים).

(8) הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה:

חברת הנביא הידוע החלה לשערך רכוש קבוע בשנת 2010. בשנה השווי ההוגן של הרכוש הקבוע היה נמוך מערכו בספרים, בסך של 50 (כלומר, בשנה הראשונה החברה ביצעה שיערוך כלפי מטה) החברה מתעתדת לבצע הערכה מחדש בשנה 2011.

נדרש:

- א. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יהיה נמוך מערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה?
- ב. במידה והשווי ההוגן של הרכוש הקבוע יעלה על ערכו בספרים, מה תהיה פקודת היומן של החברה? (הבחן בין שני מצבים אפשריים).

(9) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 קובע כי עליית ערך במודל הערכה מחדש נרשמת למול גידול ב"קרן הערכה מחדש": קרן הונית אשר נזקפת להון העצמי, ולא לדו"ח רווח והפסד. התקן קובע שתי חלופות אפשריות לטיפול בקרן הערכה מחדש.

נדרש:

מה החלופות האפשריות לפי מודל הערכה מחדש?

(10) נדרש:

מה החלופות האפשריות לטיפול בפחת נצבר לפי מודל הערכה מחדש?

(11) מודל הערכה מחדש, שנה ראשונה, פקודות יומן:

נדרש:

- א. מנה 3 פקודות יומן אשר יירשמו בגין רכוש קבוע הנמדד לפי מודל הערכה מחדש בשנה הראשונה
- ב. לאחר ביצוע הערכה מחדש, מהו המשך הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע?

(12) מודל הערכה מחדש, לאחר השנה הראשונה, פקודות יומן :

נדרש :

- א. מנה 4 פקודות יומן אשר יירשמו בגין רכוש קבוע הנמדד לפי מודל הערכה מחדש לאחר השנה הראשונה (הנחה : החברה בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש לעודפים בקצב הפחת).
- ב. לאחר ביצוע הערכה מחדש, מהו המשך הטיפול החשבונאי ברכוש הקבוע?

(13) ענה בקצרה :

- א. מהו מועד ביצוע הערכה מחדש?
- ב. האם צריך לבצע הערכה מחדש לכל פריטי הרכוש הקבוע בו זמנית?

(14) בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע, חברה יכולה לבחור בין שתי חלופות לטיפול החשבונאי ברכוש קבוע :

- שיטת הערכה מחדש.
- שיטת העלות.

- להלן ארבעה היגדים באשר ליישום תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 :
- I. שיטת הערכה מחדש אין צורך בהפחתה שיטתית של הרכוש הקבוע, כפי שנדרש בשיטת העלות, שכן יתרת הרכוש הקבוע עומדת כל עת על פי השווי ההוגן שלה.
- II. בהנחה שלא חלה ירידת ערך בעבר אך כן חלה עליית ערך, יישום שיטת ההערכה מחדש יגרום להגדלת רווחי החברה בדוח רווח והפסד בתקופות עוקבות.
- III. בהנחה שלא חלה ירידת ערך בעבר אך כן חלה עליית ערך, במידה והרכוש יימכר ברווח, יישום שיטת ההערכה מחדש יניב רווחי הון נמוכים יותר בדוח רווח והפסד לעומת יישום מודל העלות.
- IV. במידה וקיימת ירידת ערך, כאשר בעבר לא חלה עליית ערך בגין הרכוש הקבוע, בשתי השיטות יתרת הרכוש הקבוע במאזן תהא זהה וכן ההשפעה על דוח רווח והפסד במהלך השנים תהיה זהה.

- א. היגדים I ו-IV בלבד.
- ב. היגדים II ו-III בלבד.
- ג. היגדים III ו-IV בלבד.
- ד. היגד I בלבד.
- ה. היגדים II ו-IV בלבד.

- 15) חברת "האחים המסורים" הינה בעלת מכונה לייצור מסורים. החברה החליטה לטפל במכונה לפי מודל הערכה מחדש. המכונה נרכשה ביום 01.01.2003, בסכום של 150 שקלים. המכונה מופחתת על פני 10 שנים, בקו ישר. להלן נתונים על השווי ההוגן של המכונה לתאריכים שונים:

תאריך	שווי הוגן של המכונה
31.12.2003	160
31.12.2004	130
31.12.2005	90
31.12.2006	100

הנחות:

1. החברה מבצעת איפוס פחת נצבר.
2. החברה בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש לעודפים.

נדרש:

- א. פקודות יומן לתאריכים: 31.12.2003, 31.12.2004, 31.12.2005.
- ב. השפעה המכונה על הדוחות הכספיים לשנים: 2003 - 2006.

- 16) חברת "האופר" בע"מ רכשה ביום 01 בינואר 2007 מבנה בעלות של 300,000 ₪. תקופת אורך חייו השימושיים של המבנה נאמדה ב-10 שנים. החברה מפחיתה את המבנה בשיטת הקו הישר. יש להתעלם ממרכיב הקרקע. בתאריך 01 בינואר 2011 החליטה הנהלת החברה לשערך את המבנה לפי הערכת שמאי, שקבע שהשווי ההוגן של המבנה הוא 1,080,000 ₪ ואין שינוי באורך החיים השימושיים שלו. לא היה שינוי בשווי ההוגן של הכנס במהלך שנת 2011. החברה נוקטת בגישה של העברת קרן להערכה מחדש לעודפים במהלך השימוש בנכס.

מה הסכום שיופיע בקרן הערכה מחדש במאזן חברת "האופר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2011 (ב-₪)?

- א. 750,000.
- ב. 800,000.
- ג. 900,000.
- ד. 950,000.
- ה. 1,080,000.

17) חברת "רון" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007 ועוסקת בהערכות שווי לחפצי אמנות. עם הקמתה רכשה חברת "רון" בע"מ מבנה משרדים בן שלוש קומות בירושלים, שישמש את משרדי החברה, תמורת 300,000 אלפי ש"ח. בהתאם להערכת חברת "רון" בע"מ, אורך החיים השימושיים של הבניין הינו 20 שנה, ומרכיב הקרקע מהווה $\frac{1}{3}$ מהתמורה.

להלן נתונים על השווי ההוגן של המבנה בירושלים לתאריכים הבאים (ב-ש):

מבנה בירושלים באלפי ₪	תאריך
300,000	1.1.07
305,000	31.12.07
285,000	31.12.08
250,000	31.12.09
250,000	31.12.10
255,000	31.12.11

הנחות נוספות:

- חברת "רון" בע"מ בוחרת להציג את הרכוש הקבוע שבבעלותה, המשוך לקבוצת הקרקעות והבניינים לפי מודל הערכה מחדש.
- חברת "רון" בע"מ מפחיתה את הרכוש הקבוע שבבעלותה לפי שיטת הקו הישר. חברת "רון" בע"מ מבצעת הערכה מחדש בתום כל שנה.
- בעת הערכה מחדש חברת "רון" בוחרת בגישה של איפוס הפחת הנצבר.
- חברת "רון" בע"מ בוחרת להפחית את קרן הערכה מחדש בקצב הפחת.
- הניחו כי מרכיב הקרקע נשאר ללא שינוי ממועד הרכישה, והשינוי בשווי ההוגן נובע ממרכיב הבניין בלבד.

מהי יתרת קרן הערכה מחדש בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 10,789 אלפי ₪.
- ב. 20,000 אלפי ₪.
- ג. 12,511 אלפי ₪.
- ד. 19,211 אלפי ₪.
- ה. 5,000 אלפי ₪.

הניחו כי יתרת ההפרשה להפסד ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 20,000 אלפי ₪. מהן ההכנסות מעליית ערך, בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת רון בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 10,000 אלפי ₪.
- ב. 18,824 אלפי ₪.
- ג. 20,000 אלפי ₪.
- ד. 1,176 אלפי ₪.
- ה. 8,824 אלפי ₪.

הניחו כי יתרת ההפרשה להפסד ליום 31 בדצמבר 2010 הינה 10,000 אלפי ₪. מהי יתרת קרן הערכה מחדש, בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2011?

- א. 9,375 אלפי ₪.
- ב. 14,375 אלפי ₪.
- ג. 5,000 אלפי ₪.
- ד. 7,895 אלפי ₪.
- ה. 0 אלפי ₪.

מהי יתרת נכס המס הנדחה (ההתחייבות מיסים נדחים) בגין מבנה המשרדים, כפי שתיכלל במאזן חברת "רון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007? (הניחו כי שיעור המס הינו 30% וכי לצורכי מס מיושמת שיטת העלות).

- א. (4,500) אלפי ₪.
- ב. 4,500 אלפי ₪.
- ג. (15,000) אלפי ₪.
- ד. 0 אלפי ₪.
- ה. 15,000 אלפי ₪.

18 חברת "טוהר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2008 ועוסקת בתחום הביוטכנולוגיה. החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 16. להלן נתונים אודות מכוונת מיחזור של החברה:

- מכוונת המיחזור נרכשה והופעלה ב-1 בינואר 2008.
- אומדן אורך חייה השימושיים של המכוונה למועד ההפעלה הינו 7 שנים.
- החברה בחרה להפחית את המכוונה בשיטת סכום ספרות השנים היורד.
- החברה נוקטת בשיטת הערכה מחדש בתדירות של אחת לשנה, בסוף כל שנה.
- בעת הערכה מחדש נוקטת החברה בגישה של איפוס הפחת הנצבר. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחת.
- הוצאות הפחת כפי שנרשמו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 הסתכמו לסך של 400,000 ₪.
- העברת קרן הערכה מחדש לעודפים בשנת 2009 הסתכמה לסך של 78,571 ₪.

- שוויה ההוגן של המכונה ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 1,260,000 ₪.
- ביום 1 באפריל 2010 נמכרה המכונה תמורת 1,200,000 ₪ במזומן. יש להתעלם מהשפעת המס.
- יש לעגל סכומים ל-₪ הקרוב.

מהי העלות המקורית של המכונה כפי שנרכשה ביום 1 בינואר 2008?

- א. 1,125,002 ₪.
- ב. 1,400,000 ₪.
- ג. 1,500,002 ₪.
- ד. 2,250,003 ₪.
- ה. 2,352,000 ₪.

הניחו כי שוויה ההוגן של המכונה ליום 31 בדצמבר 2008 הינו 1,400,000 ₪ וכי יתרת קרן הערכה מחדש ליום 31 בדצמבר 2008 הינה 274,999 ₪. מהו הגידול/הקיטון בקרן הערכה מחדש בגין המכונה בשנת 2009?

- א. 78,571 ₪ קיטון.
- ב. 0 ₪.
- ג. 181,429 ₪ גידול.
- ד. 260,000 ₪ גידול.
- ה. 400,000 ₪ גידול.

הניחו כי יתרת קרן הערכה מחדש ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 534,999 ₪. מהו סך ההשפעה נטו בגין המכונה, על דוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 60,000 ₪ הוצאות.
- ב. 105,000 ₪ הוצאות.
- ג. 150,000 ₪ הוצאות.
- ד. 45,000 ₪ הכנסות.
- ה. 60,000 ₪ הכנסות.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 3 - נדלן להשקעה

תוכן העניינים

1. כללי 17

נדלן להשקעה

שאלות

(1) חברת "קרקעות במזרח אירופה כסף קל" משקיע בנדל"ן ברחבי מזרח אירופה. חשב החברה מתלבט לגבי התנאים להגדרת נדל"ן כנדל"ן להשקעה. עזרו לו!

נדרש :

- א. מהם התנאים להגדרת נדל"ן כנדל"ן להשקעה (2 תנאים רגילים, 2 תנאים חריגים).
- ב. בצע הבחנה בין הגדרת נדל"ן להשקעה, רכוש קבוע ומלאי.

(2) ענה בקצרה השאלות הבאות :

- א. מנה את מרכיבי העלות של נדל"ן להשקעה (האם עלויות עסקה הן בגדר הוצאה או חלק מעלות הנדל"ן להשקעה – התייחס לכך בתשובתך).
- ב. מהו הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה הנרכש באשראי? (האם קיים הבדל בין הוראות תקן חשבונאי מספר 40 באשר לנדל"ן להשקעה שנרכש באשראי לבין הוראות תקן חשבונאי מספר 16 שנרכש באשראי?).
- ג. האם נדל"ן בהקמה יכול להיות מטופל כנדל"ן להשקעה?

(3) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לבעל נדל"ן להשקעה לבחור אחד משני מודלים לטיפול בנדל"ן להשקעה.

נדרש :

מנה את שני המודלים לטיפול חשבונאי בנדל"ן להשקעה. פרט אודות הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה לפי כל מודל.

(4) ענה בקצרה השאלות הבאות :

- א. כיצד מגדיר תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 "שווי הוגן"?
- ב. מהו "מדרג השווי ההוגן" המצויין בתקן?
- ג. האם "שווי הוגן" (תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40) ו"שווי מימוש" (תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36) הם מושגים זהים?

- (5) נכס בלתי מוחשי מסווג כרכוש קבוע, נדל"ן להשקעה או מלאי, לפי כוונות השימוש בו על ידי ההנהלה. לעיתים ישות מייעדת תחילה נכס בלתי מוחשי למטרה מסויימת, אך בהמשך מחליטה לשנות את ייעודו. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר בנסיבות מסויימות לשנות ייעוד נכס בלתי מוחשי שסווג תחילה כנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע או למלאי. בהתאם, גם נכסים שסווגו תחילה כמלאי או רכוש קבוע ניתן לשנות ייעודן לנדל"ן להשקעה. עולה השאלה: ממתי נראה נכס מוחשי ככזה ששונה ייעודו?

נדרש א': השלם את טבלה הבאה:

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע	מעבר אל נדל"ן להשקעה	
		-	מעבר מנדל"ן להשקעה
-	-		מעבר מרכוש קבוע
-	-		מעבר ממלאי

- הערה: לאחר השלמת הטבלה וצפייה בפיתרון, מומלץ ללמוד טבלה זו בעל פה. קביעה מתי שונה ייעוד נכס מוחשי לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 היא מוטיב מרכזי במרבית השאלות בנושא זה.

- (6) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לישויות לשנות את ייעודו של נכס מוחשי שסווג תחילה כנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע או למלאי. בהתאם, גם נכסים שסווגו תחילה כמלאי או רכוש קבוע ניתן לשנות ייעודן לנדל"ן להשקעה. הנח כי התקיימו התנאים הקבועים בתקן לשינוי ייעוד.

נדרש א':

השלם את הטבלה הבאה. הנח כי החברה בוחרת לטפל בנדל"ן להשקעה לפי מודל השווי ההוגן.

שינוי ייעוד מנדל"ן להשקעה:

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע מודל הערכה מחדש	מעבר אל רכוש קבוע מודל העלות	
			מעבר מנדל"ן להשקעה

שינוי ייעוד לנדל"ן להשקעה:

מעבר אל נדל"ן להשקעה	
	מעבר מרכוש קבוע מודל העלות
	מעבר מרכוש קבוע מודל הערכה מחדש
	מעבר ממלאי

נדרש ב' :
השלם את הטבלה הבאה.
הנח כי החברה בוחרת לטפל בנדל"ן להשקעה לפי מודל העלות.

שינוי ייעוד מנדל"ן להשקעה :

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע מודל הערכה מחדש	מעבר אל רכוש קבוע מודל העלות	
			מעבר מנדל"ן להשקעה

שינוי ייעוד לנדל"ן להשקעה :

מעבר אל נדל"ן להשקעה	
	מעבר מרכוש קבוע מודל העלות
	מעבר מרכוש קבוע מודל הערכה מחדש
	מעבר ממלאי

- (7) נדל"ן מעורב הוא נדל"ן אשר בחלקו עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה ובחלקו האחר עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה, מלאי או רכוש קבוע.
דוגמא- בניין בן 10 קומות :
1. 2 הקומות התחתונות משמשות לשכירות צד ג' (עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה).
 2. 5 קומות מיועדות למכירה במהלך העסקים הרגיל (עומד בהגדרת מלאי).
 3. 3 הקומות העליונות משמשות לצרכים מנהליים (עומד בהגדרת רכוש קבוע).

נדרש :

- א. מהן התנאים שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 על מנת שניתן יהיה לטפל בנדל"ן כנדל"ן מעורב (חלקו ישמש כנדל"ן להשקעה, חלקו האחר ישמש כמלאי או/ו רכוש קבוע).
ב. הנח : התנאים הנדרשים בסעיף א' מתקיימים.
מהו הטיפול החשבונאי בנדל"ן מעורב?

- (8) חברה א' משכירה בניין משרדים מחברה ב' (חכירה תפעולית). חברה ג' פנתה לחברה ב' וביקשה לשכור ממנה בשכירות משנה את בניין המשרדים. חברה ב' הסכימה להצעת חברה ג', ובניין המשרדים מושכר לחברה ג' (חכירה תפעולית).
- תיאור המצב לאחר הסכמת חברה ב' : חברה ב' משכירה בניין משרדים לחברה ג'.
 - תזכורת : נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן אשר משמש לצורך עליית ערך הונית או שכירות לצד ג'.

בתנאים מסויימים מתיר תקן חשבונאות בינלאומי לטפל בבניין משרדים כנדל"ן להשקעה.

נדרש :

- א. מדוע לדעתך מתיר התקן (בתנאים מסויימים) להכיר בנדל"ן זה כנדל"ן להשקעה?
- ב. מהם התנאים הנדרשים על מנת לטפל בנדל"ן זה כנדל"ן להשקעה?
- ג. תאר את הטיפול החשבונאי בחכירה תפעולית אשר מטופלת כנדל"ן להשקעה.

9) ענה בקצרה על השאלות הבאות :

- א. לעיתים ישות משכירה נדל"ן לצד ג', אך מעניקה שירותים נוספים (לדוגמא, ניקיון או אבטחה). האם הדבר פוגע בהגדרת הנדל"ן להשקעה? מהו המבחן שנקבע בתקן על מנת לקבוע האם נדל"ן מסוג זה יסווג כנדל"ן להשקעה או כרכוש קבוע?
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לישות לבחור לטפל בנדל"ן להשקעה לפי אחד משני מודלים : מודל העלות ומודל השווי ההוגן. במידה וישות בוחרת לבצע מעבר בין מודלים, כיצד מתבצע מעבר זה?
- ג. חברה א' מייעדת נדל"ן שבבעלותה לשכירות לצד ג'. הנדל"ן זקוק לשיפוץ ולכן במחצית הראשונה של שנת 2010 הנדל"ן עבר שיפוץ מסיבי. האם בתקופה זו הנדל"ן עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה?

10) להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה :

- I. נדל"ן להשקעה יימדד לראשונה לפי העלות. עלויות עיסקה ייכללו במדידה ראשונית זו.
- II. בהתאם למודל השווי ההוגן, רווח או הפסד הנובעים משינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה יוכרו ברווח או בהפסד לתקופה בה הם נבעו.
- III. נדל"ן להשקעה ייגרע בעת מימושו או כאשר השימוש בו פסק באופן קבוע, ולא חזויות הטבות כלכליות עתידיות ממימושו.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 16 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפטים I ו-II.
- ה. כל המשפטים.

- 11** חברת "אסיה-ישראל" (להלן - "החברה") הינה חברה יזמית אשר רוכשת ומקימה נדל"ן באסיה הן לשימוש לצורכי הנהלה והן לצורכי השקעה. במהלך ינואר 2009 רכשה החברה 4 מבני משרדים בעיר צ'אנג-מאי שבתאילנד, וזאת במטרה להשיג הכנסות שכירות מהמבנים. כל המבנים הושכרו לצד ג', למעט מבנה משרדים אחד, אשר נשאר ריק כל השנה, מאחר שמיקומו לא אטרקטיבי וקיים קושי למצוא לו שוכרים. במהלך דיון לעריכת הדוחות הכספיים לשנת 2009 הועלו הטענות הבאות בקשר למדידה והצגה של המבנים לעיל:
- I. חשב החברה טען כי גם מבנה שאינו מושכר לצד ג' יכול להוות נדל"ן להשקעה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 40. לטענתו הדבר תלוי בכוונת ההנהלה בעת רכישת הנכס ולא בשאלה האם יש בגינו תזרים מזומנים.
 - II. סמנכ"ל הכספים טען כי כיוון שהמבנה הלא מאוכלס לא מניב תזרימי מזומנים יש לטפל בו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 16 בדבר רכוש קבוע, שכן אינו עומד בהגדרה לנדל"ן להשקעה שנקבעה בתקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה.
 - III. מנכ"ל החברה טען כי אין זה משנה האם המבנים יימדדו בהתאם לתקן בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה או בהתאם לתקן בינלאומי 16 בדבר רכוש קבוע, שכן בשני המקרים, אם החברה תבחר ליישם את מודל ההערכה מחדש/השווי ההוגן, המבנים יוצגו באותו אופן בדוחות הכספיים.
- איזו/אילו מהטענות לעיל נכונה/ות, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע ותקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה?
- א. רק טענה I.
 - ב. רק טענה II.
 - ג. רק טענה III.
 - ד. טענות I ו-III.
 - ה. כל הטענות שגויות.

- 12** תקן חשבונאות בינלאומי 40, הדן בנדל"ן להשקעה, קובע את הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה. להלן שלושה היגדים באשר לנדל"ן להשקעה:
- I. אם נדל"ן בשימוש הבעלים הופך להיות נדל"ן להשקעה, אשר יוצג בשווי הוגן, היישות תטפל בהפרש כלשהו במועד זה בין הערך של הנדל"ן בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 16, לבין שווי ההוגן כנגד הרווח והפסד.
 - II. אם ישות מספקת שירותים משניים לדיירים של נדל"ן המוחזק על ידה, היא תטפל בנדל"ן כנדל"ן להשקעה רק אם השירותים מהווים מרכיב בלתי משמעותי, באופן יחסי, מההסדר בכללותו.
 - III. העלות הראשונית של זכות בנדל"ן, המוחזק בחכירה אשר סווגה כנדל"ן להשקעה, תוכר לפי השווי ההוגן של הנדל"ן או הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימאליים, כגובה מביניהם.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגד III.
- ד. רק היגדים II ו-III.
- ה. רק היגדים I ו-II.

13 להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה :

- I. שווי הוגן נבדל משווי מימוש, כמוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 36.
- II. בהעברה ממלאי לנדל"ן להשקעה, אשר יוצג בשווי הוגן, הפרש כלשהו בין השווי ההוגן של הנדל"ן באותו מועד לבין ערכו הקודם בספרים, ייזקף לקרן ההערכה מחדש עד למימוש הנדל"ן להשקעה.
- III. בהעברה מנדל"ן להשקעה, המוצג בשווי הוגן, לנדל"ן בשימוש הבעלים, העלות הנחשבת של הנדל"ן לצורך הטיפול החשבונאי לאחר מכן, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, תהיה השווי ההוגן שלו במועד השינוי בשימוש.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. כל המשפטים נכונים.
- ב. רק משפטים I ו-III.
- ג. רק משפטים I ו-II.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט I.

14 להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה :

- I. חברה אשר בחרה לסווג זכויות בנדל"ן המוחזק בחכירה תפעולית, כנדל"ן להשקעה, עליה ליישם את מודל השווי ההוגן לגבי כל הנדל"ן להשקעה שלה.
- II. במעבר ממלאי לנדל"ן להשקעה אשר יוצג בשווי הוגן, הפרש כלשהו בין השווי ההוגן של הנדל"ן באותו מועד לבין ערכו הקודם בספרים יוכר ברווח או בהפסד.
- III. השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה משקף יציאה הוגנית עתידית שתשפר או תרחיב את הנדל"ן וכן משקף את ההטבות העתידיות המיוחסות מיציאה עתידית זו.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק משפט III.
- ב. רק משפטים II ו-III.
- ג. רק משפט I.
- ד. כל המשפטים.
- ה. רק משפטים I ו-II.

15 חברת "תמיר" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2007 בניין משרדים במרכז תל אביב, הכולל 40 קומות זהות, תמורת 9,000,000 ₪. הבניין נרכש על מנת להשכירו לגורמים שונים. מיד לאחר הרכישה התקשרה החברה עם תאגיד זר להשכרת 30 קומות. ביום 30 ביוני 2008, לאחר ניסיונות כושלים להשכיר את 10 הקומות הנותרות, החליטה החברה להעביר את משרדיה לבניין המשרדים ולאכלס את עשר הקומות הנותרות. החברה נוהגת להפחית את המבנים בשיטת הקו הישר ועל פי הערכות מומחים אורך חייו השימושיים של המבנה הינו 50 שנה ממועד הרכישה. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן שחל עליו תקן בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן שחל עליו תקן בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה. הניחו כי שיעור מס החברות ומס רווח הון החל על החברה הינו 25%. שלטונות המס ממסים את בניין המשרדים לפי מודל העלות. שלטונות המס מתירים את הפחתת המשרדים בשיטת הקו הישר לאורך חייו השימושיים של המבנה. יש להתעלם ממרכיב הקרקע. להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של בניין המשרדים:

שוי הוגן (ב-₪)	ליום
10,500,000	31.12.2007
11,600,000	20.06.2008
12,400,000	31.12.2008
13,500,000	31.12.2009

הניחו כי ניתן למכור כל אחת מקומות הבניין בנפרד ושוויין ההוגן של כל הקומות זהה. החברה עורכת דוחות כספיים לתקופות בייניים בכל רבעון.

מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "תמיר" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

א. 525,000 ₪.

ב. 700,000 ₪.

ג. 1,125,000 ₪.

ד. 1,500,000 ₪.

ה. 0 ₪.

מהו הערך בספרים של בניין המשרדים, כפי שיוצג במאזן חברת "תמיר" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2008 תחת סעיף רכוש קבוע נטו?

א. 11,480,412 ₪.

ב. 8,610,309 ₪.

ג. 2,870,103 ₪.

ד. 11,484,000 ₪.

ה. 3,068,041 ₪.

הניחו כי כל 40 הקומות בבניין המשרדים הושכרו לחיצוניים.

מהי יתרת נכס/התחייבות) מיסים נדחים בגין בניין המשרדים, כפי שתוצג במאזן חברת "תמיר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. (750,000) ₪.
- ב. (1,125,000) ₪.
- ג. 0 ₪.
- ד. (1,260,000) ₪.
- ה. 1,125,000 ₪.

16 חברת "דן" בע"מ (להלן "החברה") הינה חברה העוסקת בהפצת מוצרי חלב. ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה קרקע בעלות של 10 מיליוני ₪. נכון ליום הרכישה, טרם קבעה החברה את השימוש העתידי בקרקע. במהלך חודש ינואר 2007 החליטה החברה להקים על הקרקע בניין משרדים בן 4 קומות לשימוש החברה. לצורך כך שכרה החברה את שירותיו של קבלן מבצע. הבנייה החלה במהלך חודש ינואר 2007 והסתיימה במהלך חודש דצמבר 2007. ביום 31 בדצמבר 2007 איכלסה החברה את המבנה החדש. עלויות הבנייה בשנת 2007 הסתכמו ל- 20 מיליוני ₪. ביום 1 ביולי 2008 החליטה הנהלת החברה להשכיר מחצית מהבניין ובאותו היום פינתה את שתי הקומות הראשונות. החברה מפחיתה את הבניין בשיטת הקו הישר ובהתאם להערכות מומחים, אורך חייו השימושי של הבניין הינו 25 שנה. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן שחל עליו תקן חשבונאות מספר 27. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן שחל עליו תקן חשבונאות מספר 16.

ליום	שווי הוגן	הערות
31.12.06	12,000,000	קרקע בלבד
31.12.07	34,000,000	קרקע + בניין
01.07.08	34,000,000	קרקע + בניין
31.12.08	36,000,000	קרקע + בניין

הניחו כי ניתן למכור את כל אחת מהקומות בנפרד וכי כל הקומות בבניין המשרדים זהות.

מהו הערך בספרים של הקרקע, כפי שיוצג במאזן חברת "דן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 5,000,000.
- ב. 6,000,000.
- ג. 10,000,000.
- ד. 11,000,000.
- ה. 12,000,000.

מהן הכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "דן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 0.
- ב. 1,000,000.
- ג. 2,000,000.
- ד. 3,000,000.
- ה. 4,000,000.

הניחו כי ביום רכישת הקרקע ייעדה הנהלת חברת "דן" בע"מ את השימוש בקרקע להקמת בניין משרדים לשימוש עצמי. מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "דן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 1,000,000.
- ב. 2,200,000.
- ג. 3,200,000.
- ד. 3,280,000.
- ה. 4,600,000.

17) חברת "ליאב" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2008 מבנה בן 3 קומות בחיפה בתמורה ל-390,000 ₪. בכוונת החברה להעביר את משרדיה לשתי קומות העליונות ולהשכיר את הקומה התחתונה במבנה. שווי כל קומה זהה ולכל קומה יש חלק שווה בקרקע. כמו כן, ניתן למכור בנפרד כל אחת מקומות המשרדים. באותו היום עברה הנהלת החברה לשתי הקומות העליונות במבנה. נתונים נוספים:

1. הקומה התחתונה במבנה הושכרה לחיצוניים ביום 1 בינואר 2009 למשך שנתיים.
2. ביום 1 בינואר 2009 קיבל דירקטוריון החברה החלטה על העברת ההנהלה למבנה משרדים בתל-אביב והשכרת מבנה המשרדים בחיפה. עוד באותו יום, החלה החברה באיתור שוכר פוטנציאלי למבנה בחיפה (ללא כוונת שיפור או שיפוץ המבנה).
3. ביום 30 באוקטובר 2009 שכרה החברה מבנה בתל-אביב תמורת 15,000 ₪ לחודש.
4. ביום 31 בדצמבר 2009 פינתה החברה את המבנה בחיפה ומשרדי ההנהלה עברו למבנה בתל-אביב.
5. ביום 30 ביוני 2010 נחתם חוזה שכירות לאכלוס שתי הקומות העליונות בחיפה.
6. החברה מפחיתה את המבנה בספריה בשיטת הקו הישר. בהתאם להערכת שמאי, אורך החיים השימושיים של המבנה בחיפה הינו 20 שנה, ומרכיב הקרקע הינו 25% מעלות הרכישה הראשונית. הניחו כי שווייה ההוגן של הקרקע לא השתנה ממועד הרכישה ועד ליום 31 בדצמבר 2010. השינוי בשווי ההוגן נובע ממרכיב המבנה בלבד.
7. נדל"ן להשקעה מטופל על פי מודל השווי ההוגן בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40.
8. רכוש קבוע מטופל על פי מודל הערכה מחדש בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16.

9. החברה מבצעת הערכה מחדש בתום כל שנה. בעת הערכה מחדש, החברה בוחרת בגישה של איפוס הפחת הנצבר. החברה בוחרת להפחית את קרן ההערכה מחדש בעת גריעת הנכס.
10. יש להתעלם ממיסים על ההכנסה.
11. להלן נתונים בדבר שוויים ההוגן של מבני המשרדים לרבות הקרקע בחיפה ותל אביב (ב-ש):

תל-אביב	חיפה	תאריך
-	390,000	1.1.08
-	420,000	30.6.08
-	480,000	31.12.08 / 1.1.09
400,000	480,000	30.10.09
400,000	570,000	31.12.09
450,000	600,000	31.12.10
480,000	500,000	31.12.11

מהי יתרת קרן ההערכה מחדש, כפי שתיכלל במאזן חברת "ליאב" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 0 ₪.
- ב. 3,671 ₪.
- ג. 120,000 ₪.
- ד. 139,500 ₪.
- ה. 143,171 ₪.

מהי סך ההשפעה נטו על דוח רווח והפסד בגין המבנים (בחיפה ובתל אביב), כפי שתיכלל בדוח רווח והפסד של חברת "ליאב" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. הוצאות בסך 9,750 ₪.
- ב. הוצאות בסך 13,000 ₪.
- ג. הוצאות בסך 13,421 ₪.
- ד. הכנסות בסך 16,579 ₪.
- ה. הכנסות בסך 20,250 ₪.

באיזה סכום יוצג המבנה בחיפה במאזן חברת "ליאב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 313,333 ₪.
- ב. 400,000 ₪.
- ג. 470,000 ₪.
- ד. 500,000 ₪.
- ה. 600,000 ₪.

בהנחה ששיעור המס החל על החברה הינו 25%, וכי לצורכי מס הבניין בחיפה מטופל עפ"י מודל העלות ומופחת על פני 20 שנה (למעט מרכיב הקרקע המהווה 25% מהעלות המקורית) בשיטת הקו הישר, מהי יתרת נכס מס נדחה (התחייבות מיסים נדחים) בגין הבניין בחיפה, כפי שתיכלל במאזן חברת "ליאב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

א. 59,625 ₪.

ב. 64,500 ₪.

ג. (52,313) ₪.

ד. (59,625) ₪.

ה. (64,500) ₪.

18) חברת "זיו" בע"מ (להלן: "החברה") עוסקת בהקמת מבנים למסחר ולתעשייה.

לחברה קרקע ברעננה אשר נרכשה על ידה בתאריך 01/01/2005 בעלות של 50

מיליון ₪, למטרת הקמת מבנה משרדים בן 5 קומות להשכרה.

הקמת המבנה החלה ביום 30 ביוני 2005 ונמשכה שנה ושבעה חודשים.

עלות ההקמה הסתכמה ב-25 מיליון ₪. החברה שילמה בגין הקרקע שכר

טרח לעורך דינה ואגרות שונות בסך כולל של 1.5 מיליון ₪, אשר שולמו

במועד רכישת הקרקע.

החברה פירסמה בעיתון מודעות והציעה את המשרדים במבנה להשכרה.

הוצאות השיווק הסתכמו לסך של 750 אלפי ₪. בתאריך 1 בפברואר 2007,

מועד סיום הקמת המבנה, התקשרה החברה להשכרת 4 הקומות הראשונות

בבניין לגורמים שונים.

ביום 1 ביוני 2008, לאחר ניסיונות כושלים להשכיר את הקומה העליונה בבניין,

העבירה החברה את משרדי הנהלת החברה לקומה זו.

שיטת ההפחתה הנהוגה בחברה בקשר עם בניינים הינה שיטת הקו הישר ועל

פי הערכות מומחים, אורך חייו השימושיים של המבנה הינו 50 שנה, מיום 1

ביוני 2008.

החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן, שחל עליו תקן בינלאומי מספר 16

בדבר רכוש קבוע.

החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן, שחל עליו תקן בינלאומי

מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה. להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של הנכס

(קרקע + מבנה):

תאריך	שווי הוגן (ב-₪)
31.12.2006	85,000,000
01.02.2007	85,000,000
31.12.2007	88,000,000
01.06.2008	90,000,000
31.12.2008	92,000,000

הניחו כי ניתן למכור את כל אחת מקומות הבניין בנפרד וכי כל הקומות בבניין המשרדים זהות. הניחו כי שווי הקרקע מהווה 60% מסך שווי הקרקע והמבנה בשנים 2007 ו-2008.

מהי יתרת הנדל"ן להשקעה, כפי שתיכלל במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 85,000,000 ₪.
- ב. 92,000,000 ₪.
- ג. 81,500,000 ₪.
- ד. 88,000,000 ₪.
- ה. 75,000,000 ₪.

מהי יתרת הרכוש הקבוע בגין מבנה המשרדים במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 17,820,000 ₪.
- ב. 17,958,000 ₪.
- ג. 17,248,000 ₪.
- ד. 17,600,000 ₪.
- ה. 17,916,000 ₪.

מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח דווח והפסד של חברת "זיו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 3,600,000 ₪.
- ב. 3,200,000 ₪.
- ג. 4,000,000 ₪.
- ד. 400,000 ₪.
- ה. 3,000,000 ₪.

בהנחה שכל הקומות הושכרו לחיצוניים, ובהנחה כי שלטונות המס מתירים את הפחתת המבנה מיום סיום הקמתו על פני 40 שנה (מרכיב הקרקע 60% מעלות המבנה), מה יתרת התחייבות מיסים נדחים ככל שהם מתייחסים למבנה המשרדים, כפי שתוצג במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008? (הניחו כי שיעור המס החל על החברה הינו 25%).

- א. 3,440,433 ₪.
- ב. 2,625,874 ₪.
- ג. 0 ₪.
- ד. 4,257,500 ₪.
- ה. 4,241,563 ₪.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 4 - טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

תוכן העניינים

1. כללי 29

טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

שאלות

(1) חברה הקוקילידה רכשה רכוש קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 10 שנים. ביום 31.05.2011 גילתה החברה כי חשב החברה רשם את עלויות ההובלה של הרכוש הקבוע, בסכום של 100 ₪, כהוצאה בדו"ח רווח והפסד.

נדרש:

- א. קבע מהו הטיפול החשבונאי הנכון ביחס לעלויות הובלה.
- ב. קבע את השפעת פעולת החשב על הדוחות הכספיים לשנים: 2010-2011.

(2) חברה הקוקילידה רכשה רכוש קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים. ביום 31.03.2011 החליטה החברה כי נכון יותר להפחית את הרכוש הקבוע על פני יתרת אורך חיי מאותו היום – שנתיים ותשעה חודשים. נכון ליום 01.01.2010, בהתבסס על המידע אשר היה בידי החברה, נכון היה להפחית את המכונה על פני 4 שנים.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.

(3) חברה הקוקילידה רכשה רכוש קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים. ביום 31.03.2011 החליטה החברה לשנות את שיטת הפחת שלה לשיטת הסכום ספרות שנים יורד.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 5 - החלפת נכסים

תוכן העניינים

1. כללי 30

החלפת נכסים

שאלות

- (1) ענה בקצרה :
מהי עסקה ל"החלפת נכסים"?
- (2) לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, ישות נדרשת לבחון האם לעסקה להחלפת נכסים יש מהות כלכלית.
מהם התנאים הקבועים בתקן לבחינת המהות הכלכלית מאחורי עסקה להחלפת נכסים?
- (3) מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים עם מהות כלכלית?
הבחן בין שלושה סוגי עסקאות :
א. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן.
ב. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן.
ג. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן.
- (4) מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים ללא מהות כלכלית?
הבחן בין שלושה סוגי עסקאות :
א. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן.
ב. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן.
ג. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן.
- (5) ביום 31.03.2006 רכשה חברת "אברם" שלושה אוטובוסים.
עלות כל אוטובוס 1,500 שקלים.
כל אוטובוס מוכן להפעלה החל מיום 01.01.2007.
אורך חיי אוטובוס : 8 שנים והוא בעל ערך גרט של 500 שקלים.
החברה מפחיתה אוטובוסים לפי שיטת הקו הישר.
ביום 31.12.2008 החליפה החברה אוטובוס אחד.
החברה קיבלה בתמורה לאוטובוס שתי צמיגי אוטובוסים.
שווי הוגן אוטובוס ליום ההחלפה 2,000 שקלים.
בהנחה כי החברה לא שילמה או קיבלה מזומן במסגרת עסקת ההחלפה,
כיצד יוצג כל צמיג בספרי החברה ביום 31.12.2008?
א. 900.
ב. 1,000.
ג. 800.
ד. 700.
ה. 600.

בהנחה כי החברה שילמה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, מהו רווח או הפסד הון שתרשום החברה כתוצאה מעסקת החלפת הנכסים?

- א. 750.
- ב. 850.
- ג. 950.
- ד. 650.
- ה. 550.

בהנחה כי החברה קיבלה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, כיצד יוצג כל צמיד בספרי החברה ביום 31.12.2008?

- א. 900.
- ב. 800.
- ג. 700.
- ד. 600.
- ה. 500.

6) חברת "גלי-זמר" הינה חברה העוסקת בשיווק כלי נגינה. החברה הוקמה ביום 01.01.2006. ביום 01.06.2007 רכשה החברה פסנתר, בעלות של 1,200,000 שקלים. אורך החיים השימושיים של הפסנתר הוערך ב-10 שנים וערך הגרט נאמד בסך של 23,000 שקלים. הפסנתר מופחת בשיטת הקו הישר. ביום 01.01.2009 התקשרה החברה בהסכם להחלפת נכסים: לפי ההסכם, החברה תעביר את הפסנתר בתמורה לחליל ומזומן בסך 95,000 שקלים אותם תקבל מחברה "מוזיקה זה החיים". החליל מופחת בשיטת סכום ספרות שנים יורד, 3 שנים, החל מיום החלפת הנכסים. לחליל אין ערך גרט. לחברת "כלי-זמר" נוצר רווח הון כתוצאה מהעסקה החלפת נכסים בסך של 10,000 שקלים. הנח כי לעסקה ההחלפה מהות מסחרית.

נדרש:

מהו השווי ההוגן של הפסנתר ביום החלפת הנכסים?

- א. 1,023,641 ₪.
- ב. 991,678 ₪.
- ג. 928,641 ₪.
- ד. 1,113,641 ₪.
- ה. 1,000,000 ₪.

באיזה סכום יוצג החליל בספרי החברה בתאריך המאזן 31.12.2009?

- א. 456,341 ₪.
- ב. 400,001 ₪.
- ג. 511,682 ₪.
- ד. 464,321 ₪.
- ה. 345,678 ₪.

7) חברת "גיד" הוקמה בינואר 2006 ועוסקת במסחר בעטים וכדורי רגל. במועד הקמת החברה רכשה חברת גיד עט. אורך חיי העט הינו 5 שנים. העט מופחת בשיטת הקו הישר.

ביום 01.01.2010 התקשרה החברה בעסקת החלפת נכסים עם מהות מסחרית עם חברת "דני-דין": החברה תמסור עט ומזומן בסך של 30,000 ובתמורה תקבל כדור רגל. ליום החלפת הנכסים השווי ההוגן של העט מוערך ב-750,000 שקלים. הפסד ההון שנוצר לחברת "דני-דין" מוערך בסכום של 20,000 שקלים. כדור הרגל הינו בעל אורך חיים שימושי של 5 שנים והוא מופחת בשיטת "סכום ספרות שנים עולה".

נדרש:

מהו סכום העלות המקורית של העט אותו רכשה חברת "גיד" ביום 01.01.2006?

- א. 1,987,500 ₪.
- ב. 2,900,000 ₪.
- ג. 3,850,000 ₪.
- ד. 4,000,000 ₪.
- ה. 4,050,000 ₪.

באיזה סכום יוצג כדור הרגל בספרי חברת "גיד" ביום 31.12.2010?

- א. 119,000 שקלים.
- ב. 728,000 שקלים.
- ג. 198,700 שקלים.
- ד. 672,000 שקלים.
- ה. 581,000 שקלים.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 6 - הלוואות

תוכן העניינים

1. כללי..... 33

הלוואות

שאלות

- (1) אייל, סטודנט מוכשר, מתמודד מזה סמסטר שני עם ציונים בינוניים במיוחד. "העבודה הורגת אותי. אני מגיע הביתה ואין לי כוח ללמוד", הוא מרבה להתלונן. לאחרונה, החליט אייל להתפטר מהעבודה ולקחת הלוואה על מנת לממן את מחייתו. בדרך זה, לדבריו, ישפר את ציוניו ויצליח יותר עם בנות (ההיגיון של אייל לא ברור במיוחד). ביום 01.01.2010 ניגש אייל בביטחון לסניף הבנק הקרוב לביתו ונטל הלוואה בסכום של 10,000 שקלים.

נדרש:

- א. מהי המהות הכלכלית של קבלת הלוואה?
- ב. כיצד תשפיע נטילת ההלוואה על חייו של אייל עד לפדיון המלא של ההלוואה? רשום פקודות יומן ליום קבלת ההלוואה, תשלום ריבית ופדיון ההלוואה.

(2) נדרש א':

- אייל החליט לאחרונה לנטול הלוואה מהבנק. הוא מסתכל בברושור בבנק, וגילה כי ביכולתו לבחור סוגי הלוואות שונות:
1. הלוואה הנפרעת בתשלום אחד ועד למועד התשלום יש לשלם ריבית קבועה בגין ההלוואה.
 2. הלוואה הנפרעת לשיעורין בתשלומים לא קבועים.
 3. הלוואה נפרעת לשיעורין בתשלומים קבועים של קרן וריבית (שפיצר).

נדרש:

לגבי כל תצורת הלוואה ציין את אופן החזר ההלוואה.

נדרש ב':

- ב-01.01.2010 ניגש אייל לבנק ושוחח עם פקיד הבנק, אשר הציע לו מספר אפשרויות באשר לנטילת הלוואה:
- אפשרות א':
- נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר בעוד כ-4 שנים. עד למועד הפדיון ההלוואה נושאת ריבית קבועה בסכום של 4%, אשר משולמת ב-31.12 של כל שנה.
- אפשרות ב':
- נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב-4 תשלומים שווים, מידי 31.12 של כל שנה. הריבית בגין ההלוואה הינה בשיעור של 4%, והיא משולמת בגין יתרת הקרן הבלתי מסולקת.

אפשרות ג' :

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. ההלוואה תוחזר ב-4 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר). ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 4%.

נדרש :

- א. הבחן אין אפשרויות א', ב' וג' לעניין סוג ההלוואה.
- ב. בנה לוח סילוקין להלוואות השונות.
- ג. רשום פקודות יומן לאורך חיי ההלוואות לפי האפשרויות השונות.
- ד. קבע לכל תאריך מאזן מהי יתרת ההתחייבות בגין ההלוואה כפי שתוצג במאזן החברה.

נדרש ג' :

ציין כיצד תבחין בין סוגי ההלוואות השונות.

(3) אייל בן יעקוב, משורר מתחיל, החליט לכתוב ספר שירים. מכיוון שאילו כסף, הוא ניגש לסניף הבנק הקרוב לביתו וביקש לקבל הלוואה בסכום של 1,000 שקלים. לאחר משא ומתן ארוך ומתיש, אייל ופקיד הבנק סיכמו את התנאים הבאים :

- אייל יקבל סכום של 1,000 שקלים ביום 01.01.1996.
- ההלוואה תיפרע ב-4 תשלומים שווים של קרן, החל מיום 31.12.1996.
- כמו כן, אייל ישלם את הריבית בגין ההלוואה בכל 31.12 ביחד עם פירעון תשלום קרן.
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 5%.

ביום 01.01.1997 נקלה אייל לקשיים כספיים, לאחר שגילה כי שגה בהערכותיו לגבי העלות הכרוכה בהוצאת ספר שירים. אייל שב לסניף הבנק, ונטל הלוואה נוספת, בסכום של 2,000 שקלים, בתנאים הבאים :

- אייל יקבל סכום של 2,000 שקלים ביום 01.01.1997.
- אייל יחזיר את קרן ההלוואה ב-2 תשלומי בימים 31.12.1998 ו-31.12.2000.
- בכל 31.12 אייל ישלם את מרכיב הריבית בהלוואה.
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 4%.

נדרש :

לגבי כל הלוואה רשום :

- א. סיווג ההלוואה.
- ב. בניית לוח סילוקין להלוואה.
- ג. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה.
- ד. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד).

4) חברת "הדינו-זאור" עוסקת בפעילות מחקרית אודות בעלי חיים קדמוניים שהיו מלכי הארץ לפני שהמין האנושי נברא. לאחרונה, מצאה החברה עצמה במחסור תזרימי, ועל כן החליטה לפנות לקבלת הלוואה בשוק האפור.

החברה נטלה שתי הלוואות:

הלוואה א':

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים.

החברה התחייבה להחזיר את קרן ההלוואה ביום 31.12.2007.

ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%, והיא תוחזר בתאריך ה-31.12.

של כל שנה עד למועד פדיון הקרן.

הלוואה ב':

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים.

החברה תחזיר הלוואה זו ב-3 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר).

ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%. תשלומי ההלוואה ישולמו ביום 31.12 של כל שנה.

נדרש:

לגבי כל הלוואה רשום:

א. סיווג ההלוואה.

ב. בניית לוח סילוקין להלוואה.

ג. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה.

ד. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד).

5) לאחרונה נטל דני, יזם צעיר ומוכשר, הלוואה לצורך הקמת רשת חנויות אופטיקה.

בכוונתו של להציע שירותי אופטיקה בחנויות, במקביל עיסוי רגליים. לדבריו,

בדרך זו: "אתה גם משפר את הראייה, וגם משפר את איכות החיים".

חיש מהר ניגש דני לסניף הבנק הקרוב לביתו, וביקש ללוות סכום של 100,000

שקלים לטובת הקמת העסק. דני נדהם לשמוע מפקידת הקבלה ש"ניתן לקבל עוד

היום 100,000 שקלים, אך סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן".

דני החליט לנסות את מזלו בסניף בנק אחר, שם הסכימו להלוות לו את אותו

סכום, אך "סכום ההלוואה יהיה צמוד לשער החליפין של הדולר".

נדרש:

א. מהי "הצמדה" בהקשר של קבלת הלוואה ולשם מה היא משמשת?

ב. כיצד "מצמידים"?

דני החליט לבחור בהלוואה מספר 1: הלוואה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

נדרש:

א. מהי הסוגייה העולה בהקשר להצמדה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין,

מדד ידוע).

ב. הסבר כיצד "מצמידים" למדד לפי שיטת מדד בגין לעומת שיטת מדד ידוע.

6) יואל משולם התמנה לאחרונה למשרה בכירה בפירמת נוחי-לנד. הפירמה לקחה בעבר המון הלוואות כדי לממן סדרת רכישות של חברות בשוק ההון הישראלי.

יואל מתלבט כיצד על החברה להציג את הוצאות המימון אשר יופיעו בדוחותיה הכספיים בגין ההלוואות אשר היא קיבלה בעבר. חלק מן ההלוואות שלקחה נוחי-לנד הן הלוואות צמודות מדד: שער הדולר או מדד המחירים לצרכן. חלק אחר מן ההלוואות כלל אינן צמודות למדד.

נדרש:

- א. מהו ההבדל באשר להוצאות מימון בגין הלוואה אשר צמודה למדד מסוים והלוואה שאינה צמוד כלל לאף מדד?
- ב. כאשר לפניך הלוואה צמודת מדד, כיצד יחושבו הוצאות המימון?

7) חברת "יובב השובב" קיבלה הלוואה מבנק לאומי כדלקמן:
ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים והיא נושאת ריבית שנתית של 5%. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2014. עד למועד פירעון קרן ההלוואה, החברה תשלם את מרכיב הריבית מידי 31.12. ההלוואה צמודה לשער הדולר. להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש:

- א. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012.
- ב. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו-31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצרת.

8) לאחר שסיים את שהותו באי, החליט ג'ק שפרד להקים עסק לחילוץ אנשים אבודים מאיים. ג'ק פנה לסניף הבנק הקרוב לביתו, שם סוכמו תנאי ההלוואה: ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב-4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מה-31.12.2011. ההלוואה נושאת ריבית בסך 5% המשולמת ביחד עם תשלומי הקרן. הלוואה צמודה לשער הדולר.

להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות :

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש :

- א. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012.
- ב. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו-31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצרת.

- 9) ביום 01 ביולי 2006 התקבלה הלוואה לא צמודה בסך 200,000 שקלים, להחזר במשך 4 שנים ביום 01 ביולי כל שנה, החל מיום 01 יולי 2007. הריבית בשיעור של 12% משלמת ביחד עם החזר ההלוואה, מידי שנה. מהי יתרת ההתחייבות השוטפת בגין ההלוואה (חלויות שוטפות וריבית לשלם) כפי שתוצג במאזן ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 50,000.
- ב. 59,000.
- ג. 62,000.
- ד. 68,000.
- ה. 100,000.

- 10) חברת "הילדים" בע"מ (להלן - "החברה") עוסקת בייצור ושיווק של משחקי יצירה לילדים. החברה הוקמה ביום 1 במאי 2008. לצורך מימון הפעילות של החברה, החליטה החברה ביום הקמתה לקחת הלוואה מבנק ההלוואות. להלן נתונים על ההלוואה שנלקחה :

- ההלוואה הינה בסכום של 2,500,000 ₪.
- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד ידוע).
- ההלוואה נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5% צמודה אף היא למדד הידוע.
- הריבית תשולם בתום כל שנה, החל מיום 30 באפריל 2009.
- יש להניח ריבית לתקופות קצרות משנה הינה ריבית פשוטה.
- ההלוואה תיפרע בתשלום אחד ביום 30 באפריל 2010.

להלן נתונים לגבי מדדים רלוונטיים :

ממד	תאריך
97	03/2008
98	04/2008
101	05/2008
102	11/2008
104	12/2008
102	03/2009
110	04/2009
108	05/2009
105	11/2009
107	12/2009

כיצד תוצג ההלוואה במאזן החברה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 2,500,000
- ב. 2,551,020
- ג. 2,577,320
- ד. 2,628,866
- ה. 2,680,412

מהן הוצאות המימון, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (ב-ש)?

- א. 131,443
- ב. 211,340
- ג. 304,639
- ד. 400,217
- ה. 404,309

11 חברת "עומר" בע"מ קיבלה הלוואה מהבנק ביום 1 בינואר 2009. ההלוואה תיפרע בארבעה תשלומים שנתיים שווים של קרן וריבית, בסך של 45,000 ₪ כל אחד, אשר ישולמו בסוף כל שנה (על פי לוח שפיצר). ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 10% המשולמת בעת תשלום הקרן. מהי יתרת ההלוואה כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2009 (ב-ש)?

- א. 94,644
- ב. 111,908
- ג. 122,644
- ד. 128,380
- ה. 142,644

מהו סכום התשלום בגין החזר קרן ההלוואה בתאריך 31 בדצמבר 2010 (ב-ש)?

- א. 33,736.
- ב. 33,809.
- ג. 37,190.
- ד. 40,909.
- ה. 45,000.

לכמה מסתכמות הוצאות המימון בגין ההלוואה שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (ב-ש)?

- א. 7,810.
- ב. 9,169.
- ג. 11,191.
- ד. 11,810.
- ה. 12,269.

12 חברת "יוספה" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007. באותו יום גייסה החברה הלוואה מהבנק בסכום של 1,000,000 ₪ לצורך מימון פעילותה. להלן תנאי ההלוואה:

- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן.
- ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה בשיעור של 6%, צמודה אף היא למדד. הריבית תשולם בכל חצי שנה, ביום 30 ביוני וביום 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.
- ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים חצי שנתיים שווים, בכל 30 ביוני ובכל 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.

להלן מדדים רלוונטיים:

מדד	תאריך
100	1.1.07
110	30.6.07
121	31.12.07
121	1.1.08
125	30.6.08
130	31.12.08
130	1.1.09
150	30.6.09

מהו סכום הוצאות המימון בגין ההלוואה, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של חברת "יוספה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-נח)?

- א. 62,040.
- ב. 117,040.
- ג. 133,000.
- ד. 188,000.
- ה. 250,040.

מהי יתרת החלויות השוטפות הקשורות בהלוואה, כפי שיופיעו במאזני חברת "יוספה" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-נח)?

- א. 200,000.
- ב. 260,000.
- ג. 400,000.
- ד. 520,000.
- ה. 560,000.

13 חברת המגשימים בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה חברה החליטה החברה לבקש מימון מבנק "המממנים" (להלן: "הבנק"). לאחר בדיקת מסמכי החברה, החליט הבנק לאשר את ההלוואה בתנאים הבאים:

סכום ההלוואה שאושרה	580,000 ₪
הצמדות	ההלוואה צמודה לשער החליפין של האירו
ריבית	ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה צמודה לשער החליפין של האירו. הריבית משולמת כל חצי שנה בתאריך 30/06 ו-01/01 החל מיום 30/06/09
מועד פירעון קרן ההלוואה	ההלוואה תיפרע בשני תשלומי קרן שווים בתאריכים 30/06/11 ו-30/06/13

להלן נתונים נבחרים של שערי החליפין של האירו (שע"ח):

תאריך	שע"ח	תאריך	שע"ח
01/01/09	5.1	30/06/11	4.5
30/06/09	5.3	31/12/11	4.3
31/12/09	5.5	01/01/12	4.4
31/12/10	4.93	30/06/12	4.5
01/01/11	4.98	31/12/12	4.55

בהינתן כי הוצאות המימון לשנת 2009 הסתכמו לסך של 94,600 ₪, מהו שיעור הריבית השנתית על ההלוואה?

- א. 62,040.
- ב. 117,040.
- ג. 133,000.
- ד. 188,000.
- ה. 250,040.

בהינתן כי שיעור הריבית השנתית על ההלוואה הינו 9%, מהן יתרות ההלוואה והריבית לשלם ליום 31 בדצמבר 2011 (ב-ה)?

הלוואות לזמן ארוך	ריבית לשלם	
א. 244,510	11,003	
ב. 252,510	5,691	
ג. 290,000	8,891	
ד. 244,510	6,141	
ה. 252,941	11,003	

בהינתן כי שיעור הריבית על ההלוואה הינו 6%, לכמה מסתכמות הוצאות המימון לשנת 2010 (ב-ה)?

- א. 14,216.
- ב. 15,609.
- ג. 29,825.
- ד. 30,995.
- ה. 31,215.

14) חברת "עומר" בע"מ הוקמה ביום 01 בינואר 2007. ביום הקמתה נטלה חברת "עומר" בע"מ הלוואה בסך 600,000 ₪.

להלן תנאי ההלוואה:

ההלוואה תוחזר ב-10 תשלומי קרן רבעוניים שווים, החל מיום 31 במרץ 2007. ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה, המשולמת על יתרת הקרן הבלתי מסולקת, ביחד עם תשלומי הקרן (לוח סילוקין רגיל). קרן ההלוואה והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן:

ממד	תאריך
100	01/01/07
102	31/03/07
105	30/06/07
103	30/09/07
104	31/12/07

מהי הריבית השנתית הנקובה על ההלוואה, אם ידוע כי ביום 30 בספטמבר 2007 שילמה חברת "עומר" בע"מ סכום של 71,688 ₪ בגין קרן וריבית (באחוזים)?

- א. 8%
- ב. 8.5%
- ג. 9%
- ד. 9.5%
- ה. 10%

בהנחה כי הריבית השנתית הנקובה על ההלוואה הינה 10%, מה יהיה סך התשלומים במזומן של חברת "עומר" בע"מ, בגין קרן וריבית במהלך שנת 2007 (ב-₪)?

- א. 301,155
- ב. 320,788
- ג. 340,990
- ד. 361,200
- ה. 362,956

15) חברת "הנסיכים" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה מהבנק בכדי לממן את פעילותה. בהתאם לדרישת הבנק, שיעבדה החברה את מבנה הייצור המשמש אותה בפעילות השוטפת.

להלן נתונים נבחרים:

שווי הנכס המשועבד 900,000 ₪
90% משווי הנכס המשועבד הלוואה מאושרת

על מנת לפזר את הסיכון, החליטה החברה על תמהיל ההלוואות הבא:

הלוואה מספר	% תמהיל	מסלול	הצמדה	ריבית שנתית
I	50%	פריים	ללא	פריים מינוס 0.7%
II	50%	ריבית קבועה	מדד המחירים לצרכן	3.4%

תקופת הלוואה	שתי ההלוואות ניטלו לתקופה של 5 שנים
אופן הפירעון	הלוואה מספר 1 – קבוע תשלומים שווים של קרן וריבית (לוח סילוקין שפיצר) החל מיום 31 בדצמבר 2009
	הלוואה מספר 2 – תשלומי קרן שווים (לוח סילוקין רגיל) החל מיום 31 בדצמבר 2009

להלן נתונים נבחרים של הפריים ומדד המחירים לצרכן:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	פריים
01/01/09	100	3%
31/12/09	115	3%
31/12/10	120	3%
31/12/11	125	3%
31/12/12	127	3%
31/12/13	130	3%

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 בגין הלוואה מספר 1 (ב-ש)?

- א. 7,536.
- ב. 9,315.
- ג. 23,085.
- ד. 28,085.
- ה. 28,369.

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 בגין הלוואה מספר 2 (ב-ש)?

- א. 10,328.
- ב. 12,150.
- ג. 22,478.
- ד. 30,328.
- ה. 36,293.

מהי יתרת ההתחייבות בגין שתי ההלוואות, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2010 (ב-ש)?

- א. 86,674.
- ב. 187,595.
- ג. 197,175.
- ד. 233,849.
- ה. 339,175.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 7 - אגח נפרע תשלום אחד פרמיה וניכיון

תוכן העניינים

1. כללי 44

אגח נפרע תשלום אחד פרמיה וניכיון

שאלות

- (1) דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח. החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר תיפרע בעוד כ-3 שנים. סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.
- נדרש:
- א. מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
 - ב. מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ-1000 שקלים או פחות מ-1000 שקלים בגין ההנפקה?
 - ג. חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
 - ד. הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחשב את החישוב בסעיף 4 וענה על השאלה.
- (2) מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?
- (3) לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע בתשלום אחד, ועד למועד הפירעון לנו תשלומים קבועים של ריבית, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.
- נדרש א':
- א. מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
 - ב. קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: N, I, PV, PMT, FV.

להלן אג"ח א' ואג"ח ב' :

אג"ח א' : הונפק על ידי חברת EZ100 ביום 30.06.2009. הערך העתידי של האג"ח הוא 1,500 שקלים, והוא ישולם ביום 30.06.2013. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, בעוד שריבית השוק לאג"ח דומות לאג"ח א' הינה 10%.
אג"ח ב' : הונפק על ידי חברת GOOL ביום 01.01.2010. האג"ח תיפרע בעוד כ-3 שנים. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%. הערך הנקוב של האג"ח הינו 2,000 שקלים.

נדרש ב' :

- א. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ב. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ג. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

נדרש א' : (4)

- א. הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר?
- ב. האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב' :

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק : אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם : הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בציאט אחד עם השני. למעשה, ייתכן שהם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).
אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב : אייל מציע לשלם בעוד 10 שנים סכום של 100,000 שקלים. עד לאותו יום בעוד 10 שנים, אייל מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל-2% בלבד. מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שיעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 10,000 שקלים.

נדרש :

- א. מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- ב. מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל.
- ד. מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

(5) נדרש א':

חברת "הבררן" הנפיקה אג"ח ערך נקוב בסך של 10,000 שקלים.
 הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפדה בעוד כ-3 שנים,
 ועד אותו יום החברה משלמת בכל שנה את הריבית.
 הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%.
 הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%.
 לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה.
 ב. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה.

נדרש ב':

חברה "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב.
 לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב
 של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%.
 קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד בעוד כ-4 שנים.
 ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש :

- א. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה
 או שווה ל-5%?
 ב. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

נדרש ג':

חברת "המזללה למנהל" מספקת אוכל איכותי ובמחיר מוזל לסטודנטים
 במכללה למנהל. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה 400,000 ערך נקוב אג"ח.
 הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 6% והיא משולמת מידי 31.12 של כל שנה,
 עד למועד פירעון הקרן בעוד כ-4 שנים.
 החברה שילמה לרואה החשבון אשר טיפל בהנפקה סכום של 22,029 שקלים בגין
 הסיוע המקצועי אשר הגיש לחברה במסגרת ההנפקה.
 ההנפקה בוצעה בפרמיה של 7,010 שקלים.

נדרש :

- א. מהי הריבית האפקטיבית המגולמת בהנפקה (כולל הוצאות הנפקת האג"ח)?
 ב. מהי ריבית השוק ליום ההנפקה (ללא התחשבות בהוצאות הנפקת האג"ח)?
 ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה.

(6) דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'. במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים. דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה". דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה". דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית". דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש:

חוזה דעתך הדיון של דני ודנית.

(7) נדרש א':

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "TARGET4U". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

- א. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
- ב. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
- ג. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב':

- חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010.
- ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.
- אג"ח סדרה א': ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5% ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012 האג"ח אינה צמודה למדד כלשהי.
- אג"ח סדרה ב': ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5% ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012 האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים :

ממד	תאריך
100	01.01.2010
105	31.12.2010

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ב. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
- ג. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
- ד. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנת 2010 ו- 2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?

- 8) לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתן הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה : כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א' :

- א. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה?
- ב. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב' :

- חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%.
- האג"ח ייפרע ביום 31.12.2015.
- להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה :

ריבית שוק	תאריך
8%	01.01.2006
9%	31.12.2006
7%	31.12.2010
6%	31.12.2014

נדרש :

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים :

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2010.

ג. 31.12.2014.

נדרש ג':

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפרע ביום 31.12.2015. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים :

ממד המחירים לצרכן	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	תאריך
100	8%	01.01.2006
105	9%	31.12.2006
111	7%	31.12.2010
113	6%	31.12.2014

נדרש :

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים :

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2010.

ג. 31.12.2014.

נדרש ד':

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' ו-ג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

- 9) חברת "בידי-בוס" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. האג"ח ייפרע בעוד כ-10 שנים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%. חשב החברה קבע כי החברה תשלם את הריבית ביום ה-01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש :

א. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה.

ב. רשום פקודות יומן לתאריכים : 01.01.1992, 31.12.1992 ו-01.01.1993 בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בוס".

ג. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

10 בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א':

- א. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
- ב. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
- ג. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
- ד. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
- ה. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב':

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ-5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005. להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005.
- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006.

נדרש:

- א. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.
- ב. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

11 חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ-5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים:

ממד המחירים לצרכן	ריבית שוק	תאריך
100	4%	01.01.2005
110	10%	31.12.2005

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005.

נדרש:

- א. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
- ב. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.

12 חברת "דין-דון" הנפיקה ביום 01.01.2010 אג"ח סדרה א' 1,000 שקלים ערך נקוב, נושא ריבית נקובה בסך 10%. האג"ח ייפדה ביום 31.12.2013. נכון ליום ההנפקה, ריבית השוק לאג"ח דומות הייתה 5%. ביום 31.12.2012 (לאחר תשלום הריבית ביום זה), החליט חשב החברה כי "זהו הזמן הנכון לפדות את אג"ח סדרה א'". מכיוון שלחברה לא היו מזומנים פנויים, החליטה החברה להנפיק אג"ח סדרה ב', אשר תמורתו תשמש לפדיון אג"ח סדרה א'. אג"ח סדרה ב' ייפדה בעוד כ-3 שנים.

אג"ח סדרה א'	אג"ח סדרה ב'	תאריך
5%	-	01.01.2010
8%	6%	31.12.2012
7%		31.12.2013

נדרש:

- א. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח".
- ב. מהו הסכום אשר גויס על ידי הנפקת אג"ח סדרה ב'?
- ג. מהי הבעיה בחישוב הערך הנקוב של אג"ח סדרה ב' וכיצד פותרים בעיה זו? חשב ערך נקוב אג"ח סדרה ב'.

13 חברת "אדון שוקו" הנפיקה ביום 01.01.2008 800,000 ע.ג. אג"ח העומדת לפירעון ביום 31.12.2012. אגרות החוב נושאות ריבית נקובה בשיעור של 6% לשנה. הריבית משולמת מידי 31.12, החל מיום 31.12.2008. תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן. החברה שילמה עמלות לבורסה בסך 36,594 בגין הנפקת האג"ח. להלן נתונים נוספים:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	ריבית שוק שנתית על אג"ח בעלות סיכון ומועד פירעון דומה
01.01.2008	100	4%
31.12.2008	110	8%
31.12.2009	115	11%
31.12.2010	116	3%
31.12.2011	120	5%
31.12.2012	121	7%

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן להנפקת האג"ח.
- ב. רשום פקודות יומן בשנת 2008 וכן את השפעת האג"ח על מאזן החברה ליום 31.12.2008.
- ג. מהן הוצאות המימון של החברה לשנת 2010?
- ד. באיזה סכום יוצג האג"ח בספרי החברה בשנת 2011?

14 ביום 1 בינואר 2006 הנפיקה חברת "ירון" בע"מ (להלן - החברה) 500,000 ע.ג. אג"ח סדרה א', העומדות לפירעון בתשלום אחד, ביום 31 בדצמבר 2010. איגרות החוב נושאות ריבית שנתית נקובה בשיעור של 6%. הריבית משולמת ביום 31 בדצמבר בכל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2006. קרן האג"ח והריבית צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל-42,148 ₪ והן מופחתות בשיטת הריבית בהתאם להוצאות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 32. ביום 31 בדצמבר 2009 פדתה החברה בפדיון מוקדם את אג"ח סדרה א' תמורת שוויה ההוגן. ביום 31 בדצמבר 2009 הנפיקה החברה אג"ח סדרה ב' במטרה לממן את הפדיון של האג"ח מסדרה א' ואת הוצאות ההנפקה של האג"ח מסדרה ב' אשר הסתכמו ל-27,572 ₪. אג"ח סדרה ב' נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5%, הריבית משולמת בכל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2010. קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2015. הקרן והריבית אינן צמודות. התמורה שהתקבלה מהנפקת אג"ח מסדרה ב' תאמה במדויק את הסכום הנדרש לפדיון אג"ח סדרה א' ולהוצאות ההנפקה בגין האג"ח סדרה ב'. הניחו כי:

- החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
- החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

נתונים נוספים :

תאריך	מדד המחירים לצרכן	ריבית שוק אג"ח סדרה א'	ריבית שוק אג"ח סדרה ב'
01.01.2006	100	5%	-
31.12.2006	107	7%	-
01.01.2009	107	7%	-
01.03.2009	110	8%	-
30.06.2009	117	6%	-
31.12.2009	116	7%	5.4
31.12.2010	120	7%	-

- א. מהי התמורה אשר התקבלה בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?
- ב. מהו הערך הנקוב (FV) של האג"ח סדרה ב'?
- ג. מהי הריבית האפקטיבית בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?

יסודות החשבונאות 10696

פרק 8 - אגח נפרע לשיעורין פרמיה וניכיון

תוכן העניינים

1. כללי 54

אגח נפרע לשיעורין פרמיה וניכיון

שאלות

- (1) דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח. ביום 01.01.2010 החליטה החברה להנפיק אג"ח. החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר ייפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, אשר ישולמו החל מיום 31.12.2010. סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.
- נדרש:
- מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
 - מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ-1000 שקלים או פחות מ-1000 שקלים בגין ההנפקה?
 - חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
 - הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחדש את החישוב בסעיף ד' וענה על השאלה.
- (2) מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?
- (3) לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע לשיעורין בתשלומים שאינם קבועים, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.
- נדרש א':
- מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
 - קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: $i\%$, Csh , NPV .

להלן אג"ח א' ואג"ח ב' :

אג"ח א' : הונפק על ידי חברת "שלומפיי" ביום 30.06.2009. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,000 שקלים, והוא יוחזר ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 30.06.2010. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, והיא מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. ריבית השוק לאג"ח בתנאים דומים לאג"ח א' הינה 7%.

אג"ח ב' : הונפק על ידי חברת "עוזר מציון" ביום 01.01.2010. קרן האג"ח הינה בסכום של 1,500 שקלים, והיא תיפרע ב-3 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%.

נדרש ב' :

- ג. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ד. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ה. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

(4) נדרש א' :

- א. הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר?
- ב. האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב' :

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק : אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם : הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בצ'אט אחד עם השני. למעשה, הם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).
ביום 01.01.2011 החליט אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב : קרן האג"ח שאייל מציע הינה בסכום של 10,000 שקלים, והוא מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%, המחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל-2% בלבד. קרן האג"ח תיפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2011.
מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שיעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 100 שקלים.

נדרש :

- א. מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- ב. מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל.
- ד. מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

(5) נדרש א':

ביום 01.01.2006 הכריזה חברת "הבררן" על הנפקת אג"ח בערך נקוב בסך של 12,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006.

הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%.

הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%.

לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה.
- ב. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה.

נדרש ב':

ביום 31.03.2002 חברת "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב. לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-4 תשלומי קרן שווים על פני 4 שנים, החל מיום 31.12.2003. ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש:

- א. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה או שווה ל-5%?
- ב. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

(6)

דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'. במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה".

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש:

חוה דעתך הדיון של דני ודנית.

(7) נדרש א':

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "TARGET4U". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

- א. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
- ב. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
- ג. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב':

חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.

אג"ח סדרה א':

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה.

אג"ח סדרה ב':

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

תאריך	מדד
01.01.2010	100
31.12.2010	105

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ב. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
- ג. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
- ד. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנית 2010 ו-2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?

8) לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתח הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה: כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א':

- א. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה?
- ב. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב':

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה:

תאריך	ריבית השוק
01.01.2006	8%
31.12.2006	9%
31.12.2008	7%
31.12.2010	6%

נדרש:

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים:

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2008.

ג. 31.12.2010.

נדרש ג':

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים :

תאריך	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	מדד המחירים לצרכן
01.01.2006	8%	100
31.12.2006	9%	105
31.12.2008	7%	111
31.12.2010	6%	113

נדרש :

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים :

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2008.

ג. 31.12.2010.

נדרש ד' :

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' וג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

9) חברת "בידי-בוס" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. קרן האג"ח תיפרע ב-5 תשלומי קרן שווים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

חשב החברה קבע כי החברה תשלם את תשלומי האג"ח (פירעון קרן ופירעון ריבית) ביום ה-01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש :

א. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה.

ב. רשום פקודות יומן לתאריכים : 01.01.1992, 31.12.1992 ו-01.01.1993.

ג. בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בוס".

ג. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על

דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

10 בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א':

- א. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
- ב. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
- ג. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
- ד. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
- ה. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב':

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%.
האג"ח ייפרע ב-5 תשלומי קרן שווים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית השוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005.
- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006.

נדרש:

- א. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.
- ב. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

11 החברת "שמופי" הנפיקה ביום 01.01.2000 איגרת חוב בבורסה בסין. הערך הנקוב שלה אג"ח הינו 2,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. הערך הנקוב של האג"ח ייפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2000. תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים :

תאריך	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	מדד המחירים לצרכן
01.01.2000	4%	100
31.12.2000	3%	103
31.12.2001	10%	110
31.12.2002	9%	110

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2001.

נדרש :

- מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
- חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.
- רשום פקודות יומן בגין הפדיון המוקדם של האג"ח.

12 חברת "אח שלי גיבור" הנפיקה ביום 01.01.1995 אג"ח סדרה א' בעל ערך נקוב של 100,000 שקלים, אשר ייפדה ב-5 תשלומי קרן שווים. האג"ח נושא ריבית נקובה בגובה 5%. תשלומי האג"ח (קרן וריבית) ישולמו ביום 31.12 של כל שנה. ביום 31.12.1996, לאחר תשלום יום זה, החליטה החברה לפדות בפדיון מוקדם את האג"ח.

לחברה אין מזומן פנוי בקופתה, ועל כן היא החליטה בהנפקת אג"ח חדשה, סדרה ב'. תמורת הנפקת האג"ח תשמש לטובת פדיון אג"ח סדרה א'. להלן נתונים אודות ריבית השוק הנדרשת לאג"ח א' וב' בתאריכים שונים :

תאריך	ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה א'	ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה ב'
01.01.1995	4%	-
31.12.1995	4%	-
31.12.1996	3%	5%
31.12.1997	4%	6%
31.12.1998	4%	7%
31.12.1999	4%	7%

נדרש :

- א. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח".
- ב. מהו סכום הכסף אותו גייסה החברה באמצעות הנפקת אג"ח סדרה ב'?
- ג. חשב את הרווח או ההפסד אשר נוצר מהפדיון המוקדם של אג"ח סדרה א'.

13 חברת "הקיפוד" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה בשנת 2007 ועוסקת בייצור שבבים למחשבים. ביום 01 בינואר 2008 הנפיקה החברה 600,000 ₪ ע.ג. אגרות חוב צמודות מדד. קרן האג"ח תפרע ב-4 תשלומים שנתיים שווים החל מיום 31 בדצמבר 2008. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 5%, והיא משולמת כל 31 בדצמבר החל מ-31 בדצמבר 2008. הוצאות ההנפקה הסתכמו ל-40,141 שקלים.

להלן נתונים אודות השינויים במדד ובשיעורי ריבית השוק השנתית :

תאריך	מדד	ריבית שנתית להשקעות בסיכון דומה
01/01/2008	100	4%
31/12/2008	103	5%
01/01/2009	103	5%
31/12/2009	107	6%
31/12/2010	109	6%
31/12/2011	112	7%

נתונים נוספים :

1. החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות הנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
2. החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

מהי תמורת הנפקת האג"ח שהתקבלה בחברת קיפוד, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה?

- א. 610,000.
- ב. 600,000.
- ג. 573,737.
- ד. 571,222.
- ה. 613,878.

מהי יתרת האג"ח הצמודה כפי שתופיע בספרי החברה ביום 31 בדצמבר 2009 (ב-ה)?

- א. 145,618.
- ב. 158,654.
- ג. 304,721.
- ד. 312,196.
- ה. 325,570.

בהינתן כי שיעור הריבית האפקטיבית להיוון בגין הנפקת אגרות החוב (בהתחשב בניכוי הוצאות ההנפקה) הינו 6%, מהן הוצאות המימון שיכללו בגין האג"ח בדו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 30,000.
- ב. 30,900.
- ג. 35,400.
- ד. 40,852.
- ה. 53,853.

14) ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "אמה" בע"מ, אג"ח בערך נקוב של 800,000 ₪. האג"ח תיפרע במועדים הבאים:

- 400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2010.
- 400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2012.
- הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 10%, ומשולמת בכל 1 בינואר, החל מ-1 בינואר 2009. במועד ההנפקה, שיעור הריבית על אג"ח בעלות סיכון זהה הינו 8%.

נדרשים:

מהו הסכום אותו גייסה חברת "אמה" בע"מ מהמשקיעים כתוצאה מהנפקת האג"ח (ב-ש)?

- א. 770,848.
- ב. 780,192.
- ג. 800,000.
- ד. 840,763.
- ה. 900,192.

הנח כעת כי לחברת אמה התהוו הוצאות הנפקה בגין הנפקת האג"ח. בהינתן כי המזומנים נטו שנותרו בידי החברה, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה, הסתכמו לסך של 780,740 ₪, מהן הוצאות המימון שייכללו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (ב-ש)?

- א. 36,754.
- ב. 40,000.
- ג. 43,604.
- ד. 46,493.
- ה. 49,739.

15) חברת "עומר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה בשנת 2000 ועוסקת בפיתוח טכנולוגיות ייצור של מוליכים למחצה. ביום 01 בינואר 2004 הנפיקה החברה 300,000 דולר ערך נקוב אגרות חוב, הנושאות ריבית שנתית בשיעור של 6%. לצורך גיוס ההון באמצעות הנפקת איגרות החוב, נשאה החברה בעלויות הנפקה בסכום של 18,562 דולר. איגרות החוב ייפרעו בשלושה תשלומי קרן שנתיים שווים, החל מיום 01 בינואר 2005, והריבית תשלום אחת לשנה ביום 01 בינואר, החל מיום 01 בינואר 2005.

להלן נתונים לגבי שער החליפין של הדולר ושיעור ריבית השוק השנתית:

ריבית דולר שנתית להשקעות בסיכון דומה	שער הדולר	תאריך
5%	4	01.01.2004
6%	4.1	31.12.2004
6%	4.1	01.01.2005
7%	4.15	31.12.2005
7%	4.15	01.01.2006
7.5%	4.25	30.06.2006
6.5%	4.3	31.12.2006

הניחו כי:

- החברה מפחיתה ומשלמת את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
 - החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.
- מהי יתרת אג"ח נטו, כפי שתופיע בספרי חברת "עומר" בע"מ ליום ההנפקה (ב-ש)?
- א. 1,147,532
 ב. 1,181,348
 ג. 1,200,000
 ד. 1,218,000
 ה. 1,222,140

בהינתן ריבית שוק של 6% ליום ההנפקה, מהו שיעור הריבית האפקטיבי בגין האג"ח (באחוזים)? (עגלו תשובתכם בהתאם למידת הדיוק בה מופיעות התשובות האפשריות).

- א. 5.5%
 ב. 6.6%
 ג. 8.7%
 ד. 9%
 ה. 9.6%

מהו הסכום אותו שילמה חברת "עומר" בע"מ במזומן בגין אג"ח במהלך שנת 2005 (ב-ש)?

- א. 306,000
 ב. 318,000
 ג. 410,000
 ד. 434,600
 ה. 483,800

16 ביום 1 בינואר 2009 הנפיקה חברת "אלעד" בע"מ (להלן - "החברה") 200,000 ₪ ע.ג. איגרות חוב. איגרות החוב (הקרן והריבית) צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 4%, והיא משולמת אחת לשנה ב-31 בדצמבר, החל מיום 31 בדצמבר 2009. פירעון הקרן יתבצע בשני מועדים. מחצית מהערך הנקוב תיפרע ביום 31 בדצמבר 2014 ומחצית תיפרע ביום 31 בדצמבר 2015. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל- 10,137 ₪.

להלן נתונים נבחרים על מדד המחירים לצרכן (להלן "מדד"), ועל ריבית שנתית לאיגרות חוב בעלות סיכון דומה (להלן – "ריבית השוק"):

תאריך	מדד	ריבית שוק
01.01.09	104	5%
31.12.09	108	5.5%
31.12.10	110	7%
31.12.11	130	9%
30.06.15	133	9%

מהו התקבול נטו שיירשם בדוח על תזרימי המזומנים של החברה בגין הנפקת אג"ח ביום 1 בינואר 2009 (ב-₪)?

- א. 179,000.
- ב. 189,138.
- ג. 189,863.
- ד. 190,000.
- ה. 200,000.

מהי יתרת ההתחייבות בגין האג"ח, נטו, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010 (ב-₪), ומהי הניכיון ליום זה?

יתרת ניכיון	התחייבות בגין אג"ח, נטו	
16,702	184,645	א.
16,702	195,298	ב.
11,131	200,000	ג.
228,702	211,347	ד.
228,720	215,000	ה.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 9 - ירידת ערך

תוכן העניינים

1. כללי 66

גרידת ערך

שאלות

(1) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 קובע כי בכל תאריך מאזן עלינו לבחון קיום של "סימנים לגרידת ערך".

נדרש:

הבחן בין שני סוגים של סימנים לגרידת ערך ומנה 2 דוגמאות לכל סימן.

(2) ענה בקצרה:

- א. מהו סכום בר השבה ולשם מה הוא משמש?
- ב. כיצד נקבע סכום בר השבה?

(3) סכום בר השבה נקבע כגבוה מבין:

1. שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה.
2. שווי שימוש.

נדרש:

א. כיצד נקבע השווי ההוגן?

ב. להלן רשימת סוגי עלויות.

לגבי כל עלות קבע האם היא בגדר "עלות מכירה" לצורך חישוב סכום בר השבה: עלויות משפטיות, עלויות הטבה בגין פיטורין של עובד, מס בולים, הוצאות מס, עלויות מימון, עלויות העתקת נכס, עלויות הקשורות לארגון מחדש של העסק.

(4) אייל ואהוד, שני סטודנטים מוצלחים יחסית לחשבונאות (עברו עד עכשיו את כל המבחנים בציון 60) מנהלים דיון סוער בנושא "השווי ההוגן" של נכס לצורך בדיקה לגרידת ערכו.

אייל: "השווי ההוגן של נכס מושפע מזהות הבעלים של הנכס. הרי ברור שאנשים שונים עושים עם הנכסים שלהם דברים שונים, וזה משפיע על השווי ההוגן של הנכס".

אהוד: "שווי הוגן הוא מדד אובייקטיבי. זה לא משנה אם חברה א', חברה ב' או החברה שלי מחזיקה את הנכס – השווי ההוגן הוא באותה סכום".

נדרש:

חווה דעתך בנושא וקבע מי מהצדדים צודק.

(5) סכום בר השבה נקבע כגבוה מבין :

1. מחיר מכירה בניכוי עלויות מכירה.
2. שווי שימוש.

דני, החשב הכושל של חברת "הנביאים", מתלבט כיצד עליו לערוך את תזרים המזומנים של מכונה שברשות החברה לצורך בחינת הצורך בהכרה בירידת ערכה. המכונה צפויה להפיק הכנסות במשך 3 שנים ואז ניתן למכור אותה בשוק כערך גרט.

שיעור היוון :

ריבית לפני מס : 5%

ריבית אחר מס : 3%

עזור לו!

תזרים א' – התזרים לא משקלל תוכניות עתידיות של החברה ביחס לשיפוץ המכונה :

<u>שנה 1</u>	<u>שנה 2</u>	<u>שנה 3</u>	
100	80	120	הכנסות
50	30	40	עלויות
15	15	15	ערך גרט
15	10	12	עלויות מימון
5	4	5	הוצאות מס

תזרים ב' – תזרים המשקלל תוכניות עתידיות של החברה לשפץ את המכונה בעוד שנה. השיפוץ צפוי לשפר את המכונה מאוד ולהגדיל את ההכנסות הצפויות :

<u>שנה 1</u>	<u>שנה 2</u>	<u>שנה 3</u>	
200	150	130	הכנסות
50	30	40	עלויות
15	15	15	ערך גרט
15	10	12	עלויות מימון
5	4	5	הוצאות מס

(6) האם כל הנכסים הינם בתחולת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36?

7) חברת היובל בדקה בתאריך המאזן וגילתה כי יש סימנים המצביעים על ירידת ערך של מכונת הייצור שלה. המכונה, שמוצגת בספרי החברה בסכום של 50, נבדקה ונמצא כי הסכום בר ההשבה שלה עומד על 30.

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן בגין ירידת ערך (כולל סכומים).
- ב. רשום את פקודת היומן שתרושום החברה בשנה הבאה (ללא הסכומים).
הסבר כיצד עליך לחשב כל סכום במסגרת פקודת היומן.

8) ענה בקצרה:

האם ניתן לבטל הפרשה לירידת ערך שנרשמה בעבר למול רווח? במידה וניתן לבטל הפרשה לירידת ערך שהוכרה בעבר, מהו החסם העליון לסכום שניתן להכיר כרווח?

9) בהנחה כי בעבר הוכרה ירידת ערך, וכעת יש סימנים לעליית ערך: קבע כיצד נבחן מהו הסכום בו ניתן להכיר בעליית ערך של נכס.

10) ענה בקצרה:

- א. מהי בעיה במדידה של ירידת ערך לגבי סוגי נכסים מסוימים?
- ב. מהי יחידה מניבת מזומנים?
- ג. כיצד מודדים סכום בר השבה של יחידה מניבת מזומנים?
- ד. כיצד מייחסים ירידת ערך לנכסים שהם חלק מיחידה מניבת מזומנים?

11) חברת "אנרגי" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000. החברה עוסקת בייצור חשמל באמצעות תחנת אנרגיה שהוקמה בדרום. החברה סיימה את הקמת תחנת האנרגיה ביום 1 בינואר 2002 והחלה בהפעלתה ביום זה. עלות תחנת האנרגיה הסתכמה ב-350,000 ₪. תחנת האנרגיה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים.

נתונים נוספים:

- א. ערך הגרט הניתן למימוש בתום חיי הנכס הוערך בסכום של 13,000 ₪. הניחו כי אומדן ערך הגרט בתום כל שנה לא השתנה.
- ב. בשנת 2006, עקב השיפור במצב הביטחוני, נכנס מתחרה משמעותי לתחום אספקת החשמל בדרום ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- ג. להלן נתונים (ב-₪) מתון תחזית תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהפעלת תחנת האנרגיה ליום 31 בדצמבר 2006:

2011	2010	2009	2008	2007	
134,000	136,000	137,000	140,000	138,000	תקבולים
100,500	102,000	102,750	105,000	103,500	תשלומים
(2,500)	(2,500)	(2,500)	(2,500)	(2,500)	עלויות מימון (2)
(5,220)	(5,060)	(5,800)	(5,430)	(5,600)	מיסים על הכנסה

- (1) הניחו כי תזרימי המזומנים נטו מתקבלים בתום כל שנה.
 (2) עלויות המימון מתייחסות להלוואה שהתקבלה למימון הקמת תחנת האנרגיה.
 ד. בשנת 2007 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך נוספת של תחנת האנרגיה או סימנים המצביעים על כן שההפסד מירידת ערך של תחנת האנרגיה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד, או קטן.
 ה. ביום 30 בדצמבר 2008 המתחלה של החברה בדרום פשט את הרגל. בהתאם לאמור, ערכה החברה תחזית (ב-ש) לרווח הצפוי מהפעלת תחנת האנרגיה כדלקמן (1):

2011	2010	2009	
38,300	37,600	37,150	תקבולים נטו
(2,500)	(2,500)	(2,500)	עלויות מימון (2)
(2,220)	(2,060)	(1,800)	מיסים על הכנסה

- (1) הניחו כי תזרימי המזומנים נטו מתקבלים בתום כל שנה.
 (2) עלויות המימון מתייחסות להלוואה שהתקבלה למימון הקמת תחנת האנרגיה.
 ו. להלן מחירי המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערכו על ידי שמאי (ב-ש):
 31 בדצמבר 2006 : 140,000.
 31 בדצמבר 2008 : 110,000.
 ז. שיעור הריבית להיוון לפני מיסים הינו 5% .
 שיעור ההיוון אחרי מיסים הינו 3%.

מהו הערך בספרים של תחנת האנרגיה, כפי שיוצג במאזן חברת "אנרגי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 140,000.
 ב. 148,410.
 ג. 157,942.
 ד. 158,595.
 ה. 181,500.

בהנחה שסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 140,000 ₪, לכמה יסתכמו הוצאות הפחתת התחנה (והשפעת ירידת/עליית הערך, אם בכלל) כפי שיכללו בדוח רווח והפסד של חברת "אנרגי" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 10,524.
 ב. 25,400.
 ג. 28,000.
 ד. 29,119.
 ה. 33,700.

בהנחה שסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 181,500 ₪, מהו הערך בספרים של תחנת האנרגיה, כפי שיוצג במאזן חברת "אנרגי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 105,000.
- ב. 110,000.
- ג. 112,735.
- ד. 113,800.
- ה. 114,100.

12) חברת "עידו" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2004 ועוסקת בייצור תחליפי חלב. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בעלות של 800,000 ₪. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 8 שנים וערך הגרט שלה הוערך בסכום של 75,000 ₪.

נתונים נוספים:

- בשנת 2006 נכנסו מתחרים חדשים לשוק ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- להלן תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה לאורך חייה השימושיים ליום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪):

2011	2010	2009	2008	2007	
202,000	223,000	216,000	232,000	225,000	הכנסות
(105,000)	(128,000)	(118,000)	(124,000)	(112,000)	הוצאות
(24,250)	(23,750)	(25,480)	(29,160)	(31,640)	מיסים על הכנסה

- הניחו כי תזרימי המזומנים מתהווים בתום כל שנה.
- מחיר המכירה נטו של המכונה ליום 31 בדצמבר 2006, כפי שהוערך על ידי שמאי, הינו 460,000 ₪.
- הריבית להיוון לפני מיסים הינה 6%, הריבית להיוון לאחר מיסים הינה 5%.
 - שיעורי המס הידועים ליום 31 בדצמבר 2006 הינם כדלקמן:

שנה	שיעור המס
עד וכולל 2006	29%
2007	28%
2008	27%
2009	26%
2010	25%

- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות מספר 15 בדבר ירידת ערך נכסים.

- לצורכי רשויות המס, המכונה מופחתת באופן זהה לספרים (קו ישר על פני 8 שנים וערך הגרט הוערך בסכום של 75,000 ₪). שלטונות המס אינם מכירים בירידת ערך נכסים.

מהו הערך בספרים של המכונה, כפי שיוצג במאזן חברת "עידו" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 382,499 ₪.
- ב. 528,125 ₪.
- ג. 460,000 ₪.
- ד. 488,783 ₪.
- ה. 432,479 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 492,000 שקלים, מהי יתרת נכס/(התחייבות) המיסים הנדחים בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "עידו" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. התחייבות מיסים נדחים 9,031 ₪.
- ב. נכס מס נדחה 9,465 ₪.
- ג. נכס מס נדחה 10,308 ₪.
- ד. נכס מס נדחה 3,729 ₪.
- ה. התחייבות מיסים נדחים 9,754 ₪.

הניחו כי בשנת 2008 התקיימו סממנים לעליית ערך וכי הסכום בר ההשבה לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2008 הינו 485,000 ו-330,000, בהתאמה. בכמה יסתכמו הוצאות הפחתת המכונה והשפעת ירידת/עליית הערך (אם בכלל) בדוח רווח והפסד של חברת "עידו" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 97,000 ₪.
- ב. 90,625 ₪.
- ג. 65,500 ₪.
- ד. 73,000 ₪.
- ה. 82,000 ₪.

13 חברת "מיץ-לי" בע"מ (להלן – "החברה") העוסקת בייצור תרכיזים למשקאות קלים, הוקמה ביום 1 בינואר 2005. החברה רכשה ביום הקמתה מכונה לייצור תרכיזים בעלות של 150,000 ₪. אורך החיים השימושיים של המכונה הוא 7 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. ערך הגרט הניתן למימוש בתום חיי הנכס הוערך בסכום של 15,000 ₪. נתונים נוספים:

בעקבות המשבר הכלכלי בעולם חלה ירידת במכירות החברה במהלך שנת 2006. להלן נתונים לגבי תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה ליום 31 בדצמבר 2006:

2011	2010	2009	2008	2007	
33,050	34,100	35,100	36,400	37,000	הכנסות (₪)
(13,700)	(13,100)	(12,000)	(11,300)	(11,000)	הוצאות בייצור (₪)
(2,160)	(1,950)	(2,520)	(2,850)	(2,850)	הוצאות מימון (₪)
7.5%	7.5%	7.5%	7.5%	7.5%	שיעור ריבית להיוון לפני מיסים
5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	5.5%	שיעור ריבית להיוון לאחר מס

הניחו כי ההכנסות וההוצאות בגין המכונה מתקבלות בתום כל שנה. מחיר המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערך על ידי שמאי ליום 31 בדצמבר 2006, הינו 103,205 ₪.

הניחו כי במידה וחלה ירידת ערך, ערך הגרט אינו נפגם. במהלך שנת 2007 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך אפשרית של המכונה, או סימנים המצביעים על כך שההפסד מירידת הערך של המכונה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד או קטן. שיעור מס חברות הינו 27%. החברה מיישמת את מודל העלות לרכוש קבוע שברשותה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16. החברה מיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים.

מה הערך בספרים נטו של המכונה, כפי שיוצג במאזן חברת "מיץ ליי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 96,429 ₪.
- ב. 103,205 ₪.
- ג. 104,152 ₪.
- ד. 111,429 ₪.
- ה. 123,727 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 105,000 ₪, בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה (והשפעת ירידת/עליית הערך אם בכלל) כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מיץ-ליי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 18,000 ₪.
- ב. 18,368 ₪.
- ג. 19,285 ₪.
- ד. 20,000 ₪.
- ה. 21,000 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2006 הינו 105,000 ש"ח, מהי יתרת המס הנדחה בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "מיץ-לי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 1,389 ₪.
- ב. 1,736 ₪.
- ג. 2,387 ₪.
- ד. 5,143 ₪.
- ה. 6,429 ₪.

הניחו כי התקיימו סימנים לירידת ערך בשנים 2008 ו-2009 וכי הסכום בר ההשבה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 הינו מחיר המכירה נטו, ומחירי המכירה נטו לימים אלה הם 70,000 ₪ ו-50,000 ₪ בהתאמה. בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה (והשפעת ירידת/עליית הערך אם בכלל) כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מיץ-לי" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 18,334 ₪.
- ב. 19,286 ₪.
- ג. 20,000 ₪.
- ד. 21,904 ₪.
- ה. 33,571 ₪.

14) חברת "ברקת" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 ביולי 2002 במטרה לייצר ולשווק מוצרי קוסמטיקה. ביום 31 במרץ 2003 רכשה החברה מכונות ייצור בסך כולל של 1 מיליון ₪. ערך הגרט של המכונות ליום הרכישה מוערך ב-50,000 ₪. החברה מפחיתה את המכונות בקו ישר על פני 5 שנים. המכונות החלו לפעול ביום 1 באפריל 2003.

נתונים נוספים:

- בחודש דצמבר 2003 התפרסמו תוצאות מחקר, בעקבותיו אסר מכוון התקנים על שימוש בחומו גלם המהווה את חומר הגלם העיקרי המשמש בייצור מוצרי הקוסמטיקה. החברה החליפה מיידית את חומר הגלם בחומר גלם אחר, אשר עלותו גבוהה באופן משמעותי.

כתוצאה מכך, ביום 31.12.03 התכנס דירקטוריון החברה ועדכן את הרווח התפעולי שיופק מן המכונות לשנים הקרובות (הניחו כי כל ההכנסות וההוצאות הכלולות ברווח התפעולי, למעט הוצאות הפחת, הינן במזומן ומתהוות בסוף כל תקופה):

<u>שנה</u>	<u>רווח תפעולי (₪)</u>	<u>הערות</u>
2004	45,000	
2005	35,000	
2006	30,000	
2007	25,000	
2008	8,000	תקופה 01.01.08-31.03.08

הנהלת חברת "ברקת" בע"מ מעריכה כי המכונות יימכרו תמורת 50,000 ₪ בתום תקופת אורך חייהן.

- לקראת סוף שנת 2004 השקיעו מדעני החברה מאמצים רבים במציאת תחליפים זולים יותר לחומר הגלם. לקראת סוף שנת 2005 הושק בהצלחה חומר גלם חילופי זול יותר, אשר צפוי לשמש בייצור מוצרי החברה. דירקטוריון החברה התכנס ביום 31.12.05 ודיווח על הצלחה זו. כמו כן הציג דירקטוריון החברה את הרווח התפעולי המעודכן שיופק ממכונות הייצור, המשקף את ההטבה הצפויה בתוצאות (הניחו כי כל ההכנסות וההוצאות הכלולות ברווח התפעולי, למעט הוצאות הפחת, הינן במזומן ומתהוות בסוף כל תקופה):

<u>שנה</u>	<u>רווח תפעולי (₪)</u>	<u>הערות</u>
2007	120,000	
2007	150,000	
2008	50,000	תקופה 01.01.08-31.03.08

הנהלת חברת "ברקת" בע"מ מעריכה כי המכונות יימכרו תמורת 50,000 ₪ בתום תקופת אורך חייהן.

- להלן מחירי המכירה של מכונות הייצור, כפי שהוערכו על יד שמאי בכל מועד. הניחו כי עלויות המימוש מהוות 1.5% ממחיר המכירה הנקוב:

<u>שנה</u>	<u>רווח תפעולי (₪)</u>
31.12.03	812,183
31.12.04	700,000
31.12.05	500,000

- שיעור הריבית במשק הינו 7% אחרי מס ו-10% לפני מס.

מהו הערך הפנקסני של המכונות כפי שיוצג במאזן חברת "ברקת" ליום 31 בדצמבר 2003?

- א. 777,230 ₪.
- ב. 782,035 ₪.
- ג. 790,000 ₪.
- ד. 800,000 ₪.
- ה. 857,500 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה של המכונות ליום 31 בדצמבר 2003 הינו 800,000 ₪, מהו הערך הפנקסני של המכונות כפי שיוצג במאזן חברת "ברקת" ליום 31 בדצמבר 2004?

- א. 573,525 ₪.
- ב. 610,000 ₪.
- ג. 611,765 ₪.
- ד. 617,500 ₪.
- ה. 623,530 ₪.

בהנחה שהסכום בר ההשבה של המכונות ליום 31 בדצמבר 2003 הינו 800,000 ₪, לכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונות והשפעת ירידת הערך (אם בכלל) בדוח רווח והפסד של חברת "ברקת" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. 146,030 ₪.
- ב. 176,741 ₪.
- ג. 190,000 ₪.
- ד. 201,070 ₪.
- ה. 206,912 ₪.

15) חברת "נועה" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2008 ועוסקת בייצור חטיפי שוקולד. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בעלות של 60,000 ₪. אורך חייה השימושיים של המכונה הינו 8 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. ערך השייר של המכונה הוערך ב-8,000 ₪. אומדן ערך השייר ואומדן אורך החיים השימושי של המכונה לא השתנו עד ליום 31 בדצמבר 2011.

נתונים נוספים :

- בשנת 2010 נכנסו מתחרים חדשים לשוק ולפיכך חלה ירידה חדה במכירות החברה.
- להלן תחזית תזרימי המזומנים נטו הצפויים מהפעלת המכונה ליום 31 בדצמבר 2010 במצבה הנוכחי :

2015	2014	2013	2012	2011	
16,000	18,000	18,000	20,000	20,000	הכנסות
(10,800)	(11,700)	(13,100)	(12,100)	(11,520)	הוצאות בייצור
(2,280)	(2,160)	(1,950)	(2,520)	(2,850)	הוצאות מימון

- ביום 31 בדצמבר 2010 קיבל הדירקטוריון את המלצת מהנדס החברה לפיה תשופץ המכונה בסוף שנת 2012 בסכום כולל של 9,000 ₪. שיפוך זה יאפשר להגדיל את תפוקת המכונה משנת 2013 ועד תום חיי המכונה ב-30%, ובמקביל ייווצר גידול בשיעור זהה בהכנסות השנתיות ממכונה זו. ההוצאות הן הוצאות קבועות ולא צפוי בהן שינוי לאור הגידול בהכנסות.
- מחיר המכירה נטו של המכונה, כפי שהוערך על ידי שמאי ליום 31 בדצמבר 2010, הינו 34,000 ₪.
- בשנת 2011 לא התקיימו סימנים המצביעים על ירידת ערך אפשרית של המכונה, או סימנים המצביעים על כך שההפסד מירידת ערך של המכונה, במידה והוכר בשנים קודמות, אינו קיים עוד, או קטן.
- שיעור הריבית להיוון תזרימי מזומנים לפני מיסים הינו 5% ושיעור הריבית להיוון תזרימי מזומנים אחרי מיסים הינו 4%.
- הניחו תזרימי מזומנים נטו מתהווים בתום כל שנה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 20%.
- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים.

מהו הערך לפיו תוצג המכונה במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 24,752 ₪.
- ב. 28,732 ₪.
- ג. 34,000 ₪.
- ד. 35,000 ₪.
- ה. 40,500 ₪.

בהנחה שסכום בר ההשבה של המכונה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 36,500 ₪, בכמה תסתכמנה הוצאות הפחתת המכונה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011?

- א. 3,685 ₪.
- ב. 3,933 ₪.
- ג. 4,485 ₪.
- ד. 5,133 ₪.
- ה. 5,700 ₪.

הניחו כי תקופת ההפחתה, שיטת ההפחתה וערך השייר זהים לצורכי מס. מס הכנסה לא מתיר לקזז מההכנסה החייבת הפסד מירידת ערך אלא במימוש המכונה. בנוסף הניחו כי הסכום בר ההשבה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 36,500 ₪.

מהי יתרת המס הנדחה בגין המכונה, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2011?

- א. 640 ₪.
- ב. 730 ₪.
- ג. 800 ₪.
- ד. 880 ₪.
- ה. 1,100 ₪.

- 16** חברת שלוק בע"מ (להלן – "החברה") עוסקת בייצור בקבוקי פלסטיק ובקבוקים קלים. לחברה שני מפעלים, האחד לייצור בקבוקי הפלסטיק והשני לייצור המשקאות הקלים. חומר האריזה המהותי המשמש את המשקאות הקלים הינו בקבוקי פלסטיק הנרכשים ממפעל בקבוקי הפלסטיק שברשות החברה. 100% מהתוצרת הסופית של מפעל בקבוקי הפלסטיק נמכרת למפעל המשקאות הקלים. בקבוקי הפלסטיק נמכרים למפעל המשקאות הקלים במחיר העברה שמותיר רווח למפעל בקבוקי הפלסטיק. לצורכי בדיקת הצורך בירידת ערך נכסי החברה, טוען רואה החשבון של החברה כי מפעל בקבוקי הפלסטיק הוא יחידה מניבת מזומנים. איזו מהטענות הבאות נכונה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים?
- א. רואה החשבון של החברה טועה, כי שני המפעלים מנוהלים ביחד, תחת אותה חברה.
 - ב. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36 אינו עוסק בירידת ערך נכסים המשמשים את תהליך הייצור לשלב הביניים.
 - ג. אם לבקבוקי הפלסטיק קיים שוק פעיל – רואה החשבון של החברה צודק.
 - ד. תשובות א' ו-ב' נכונות.
 - ה. כל הטענות הנ"ל שגויות.

- 17** להלן שלושה משפטים המתייחסים ליחידה מניבת - מזומנים :
- I. אם לא ניתן לקבוע את הסכום בר ההשבה לנכס בודד, ישות מזהה את הצירוף הגדול ביותר של נכסים, המפיק תזרימי מזומנים חיוביים בלתי תלויים בעיקרם.
 - II. אם קיים שוק פעיל למוצרים המיוצרים על ידי נכס או על ידי קבוצת נכסים, נכס זה או קבוצת נכסים זו יזוהו כיחידה מניבת מזומנים, גם אם חלק או כל המוצרים הם לשימוש פנימי.
 - III. יחידות מניבות - מזומנים צריכות להיות מזהות באופן עקבי מתקופה לתקופה לאותם נכסים או סוגי נכסים, אלא אם קיימת הצדקה לשינוי.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות
בינלאומי מספר 36 בדבר ירידת ערך נכסים?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפטים I ו-III.
- ה. רק משפטים II ו-III.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 10 - הון עצמי

תוכן העניינים

1. כללי (ללא ספר)

יסודות החשבונאות 10696

פרק 11 - תזרים מזומנים

תוכן העניינים

1. כללי 79

תזרים מזומנים

שאלות

(1) להלן הדוחות הכספיים של חברת תמירוס :

12/2000	12/2001	
20	50	מזומן
100	200	מלאי
80	150	לקוחות
100	90	ר"ק נטו
(100)	(150)	ספקים
(100)	(150)	זכאים
(10)	(10)	הון מניות
(90)	(180)	עודפים י.ס.

להלן נתונים לגבי דו"ח רווח והפסד לשנת 2001 :

200	מכירות
(50)	עלות מכר
150	רווח גולמי
(60)	הוצ' הנהלה
90	סך הרווח

נתונים נוספים :

1. השינוי ברכוש הקבוע השנה נובע מפחת.
2. לא שולם השנה לזכאים

נדרש :

הצג תזרים מזומנים מפעילות שוטפת לשנת 2001.

(2) להלן הדוחות הכספיים של חברת תמירוס בע"מ :

12/2000	12/2001	
150	300	מזומן
120	175	השקעות בני"ע סחירים
120	500	פקדונות לז"א
100	10	הלוואות שניתנו
200	85	רכוש קבוע, נטו

נתונים נוספים :

1. תנועות השנה ברכוש קבוע :

נטו	פחת שנצבר	עלות	י.פ.
200	(100)	300	רכישות
50	0	50	פחת השנה
(80)	(80)	0	מכירות – התמורה
(85)	15	(100)	במכירה הייתה 110 ₪
85	(165)	250	כ"סה

2. פקדונות לז"א – השנה הושקעו 450 ₪.

3. לא ניתנו השנה הלוואות נוספות.

נדרשים :

הצג דו"ח תזרים מפעילות השקעה.

(3) להלן הסעיפים הרלוונטיים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "מעין" בע"מ :

12/2004	12/2005	
650	500	מזומן
(250)	(300)	הלוואות לז"א
(150)	(400)	הון מניות ופרמיה

נתונים נוספים :

1. לא נפרעו השנה (2005) הלוואות.

2. ביום 30/12/2005 הונפקו 150 ע.מ מניות תמורת פי 2 מערך הנקוב.
בהנפקה היו הוצאות הנפקה.

נדרשים :

הצג דו"ח תזרים מפעילות מימון ופקודת יומן עבור הוצאות ההנפקה.

(4) חברת "המגניבים" הוקמה ביום 01/01/2004.

להלן נתונים לגבי שנת 2004 :

1. הרווח – 200,000 ₪.
2. ב-01/04/2004 נרכשה מכונה תמורת 100,000 ₪. 20,000 ₪ שולמו באותו יום, 50,000 ₪ שולמו ב-31/12/2004 ו-30,000 ₪ שולמו ביום 31/03/2005.
3. ביום 01/02/2004 התקבלה הלוואה בסכום של 80,000 ₪. ביום 01/04/2004 נפרעה הלוואה בסך 20,000 ₪, הפרשי הצמדה למדד – 30,000 ₪.
4. ביום 01/07/2004 נרכשה מכונה תמורת 100,000 ₪ באמצעות הנפקת מניות.
5. ביום 2004 הוכרז דיבידנד בסך 50,000 ₪. עד לסוף השנה שולם 30,000 ₪.

6. הגידול בלקוחות הסתכם ב-50,000 ₪. הגידול בספקים הסתכם ב-30,000 ₪, פחת והפחתות הסתכמו בכ-10,000 ₪.
7. ביום 01/04/2004 נתנה החברה הלוואה בסך 30,000 ₪. 10,000 ₪ מההלוואה נפרעו עד לסוף השנה.
8. ביום 01/07/2004 השקיעה החברה במניות סכום של 80,000 ₪. ביום 01/10/2004 מכרה החברה מניות תמורת 150,000 ₪. רווח ההון הסתכם ב-70,000 ₪.
9. ביום 01/07/2004 הנפיקה החברה מניות תמורת 200,000 ₪. הוצאות ההנפקה הסתכמו בכ-20,000 ₪.
10. הגידול במשיכת יתר התסכס בכ-60,000 ₪.

נדרש :

הצג דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2004.

(5) להלן נתונים של חברת ה"קוגי" לשנת 2005 :

1. הרווח – 150,000 ₪.
2. ב-03/2005 נרכשה מכונה תמורת 150,000 ₪. 20,000 ₪ שולם באותו יום, והיתרה שולמה בשנת 2006. הוצאות הפחת של הרכוש הקבוע בשנת 2005 היו בסך 15,000 ₪. בשנת 2005 נמכר רכוש קבוע שעלותו המופחתת בספרים הייתה 20,000 ₪ בתמורה ל-17,000 ₪ במזומן.
3. ב-02/2005 התקבלה הלוואה בסכום של 100,000 ₪. ב-04/2005 נפרע חלק מההלוואה בסך 45,000 ₪ הפרשי הצמדה למדד בשנת 2005 שלא שולמו – 25,000 ₪.
4. ב-07/2005 הונפק הון מניות בתמורה ל-60,000 ₪ במזומן.
5. בחודש 05/2005 הוכרז דיבידנד בסך 60,000 ₪. עד לסוף השנה שולם 40,000 ₪.
6. הגידול בלקוחות הסתכם ב-30,000 ₪, הגידול בספקים הסתכם ב-40,000 ₪.
7. בחודש 04/2005 נתנה החברה הלוואה בסך 50,000 ₪, 15,000 ₪ מההלוואה נפרע עד לסוף השנה.
8. בחודש 07/2005 השקיעה החברה במניות של חברת "קלאב" סכום של 100,000 ₪.
9. נרכשו ני"ע בסך של 75,000 ₪.
10. הגידול במשיכת יתר התסכס בכ-45,000 ₪.

נדרש :

הצג דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2005.

6) מלאכת הרכבת דו"ח תזרים מזומנים כוללת עבודה בו-זמנית בשלושה ניירות עבודה:

1. דף המשמש לפקודות יומן.
2. דף המכונה "גיליון עבודה" – מציג את התנועה במאזן.
3. דו"ח תזרים מזומנים אשר נבנה אט-אט במהלך פיתרון שאלה.

נדרש:

קבע בקצרה מהם השלבים השונים לאורך פיתרון תרגיל בדו"ח תזרים מזומנים.

7) גיליון העבודה:

- שלב מספר 1 בפיתרון תרגיל בתזרים מזומנים כולל העתקת המאזנים הנתונים בשאלה לדף נקי. מאזנים אלו ישמשו כגיליון עבודה.
- א. מהי הסוגיה העולה בהקשר לסעיף "מזומנים ושווה מזומנים" בשלב הראשון (העתקת הנתונים)?
 - ב. כיצד שניתן לשחזר יתרות במאזן פתיחה או במאזן סגירה כאשר אלה לא נתונים? (רמז: צד הנכסים במאזן שווה לצד ההתחייבויות בתוספת ההון העצמי).

8) שאלה בדו"ח תזרים מזומנים כוללת לרוב מאזן יתרת פתיחה נתון, מאזן יתרת סגירה נתון ושורת אירועים שהתרחשו בחברה במהלך השנה.

- א. האם האירועים אשר יינתנו בשאלה יעסקו בכל אחד מסעיפי המאזן? במידה ולא, מה עלינו לעשות בגין סעיף אשר אין להם התרחשות במסגרת ה"אירועים" הנתונים בשאלה?
- ב. לגבי האירועים אשר נתונים בשאלה: מה עלינו לעשות ביחס אליהם ומהי השפעתם על דו"ח תזרים מזומנים?
- ג. מהי טכניקת "מעגלים" לפיתרון שאלות העוסקת בתזרים מזומנים?

9) רישום אירוע בגיליון העבודה ובדו"ח תזרים מזומנים נדרש להיות "מאוזן". הסבר.

10) לפניך אפשרויות שונות ביחס לפקודות יומן.

קבע לגבי כל אפשרות:

- א. האם יש השפעה על גיליון העבודה?
- ב. האם יש השפעה על דו"ח תזרים מזומנים?

11 לפניך רשימת פקודות יומן אפשריות. לגבי כל פקודה קבע האם היא תקבל התאמה בגיליון העבודה, בדו"ח תזרים מזומנים או בשניהם:

תיאור אירוע	פקודת יומן כללית	דוגמא	סכום	האם משפיע על דו"ח רווח והפסד?	האם ישפיע על גיליון העבודה?	האם ישפיע על דו"ח תזרים מזומנים?
רכישת נכס במזומן	ח' נכס ז' מזומן	ח' מכונה ז' מזומן	100 100			
מכירת נכס במזומן	ח' מזומן ז' נכס	ח' מזומן ז' מכונה	100 100			
מכירת נכס במזומן ברווח	ח' מזומן ז' נכס ז' רווח הון	ח' מזומן ז' מכונה ז' רווח הון	100 90 10			
מכירת נכס במזומן בהפסד	ח' מזומן ז' נכס ח' הפסד הון	ח' מזומן ז' מכונה ח' הפסד הון	100 110 10			
פירעון התחייבות במזומן	ח' התחייבות ז' מזומן	ח' ספקים ז' מזומן	100 100			
רישום הוצאות לא מול מזומן	ח' הוצאה ז' הפרשה/מאזן	ח' הוצאות פחת ז' פחת נצבר	10 10			
	ח' הפסד ז' הפסד מירידת ערך ז' הפרשה	ח' הפסד מירידת ערך רכוש קבוע ז' הפרשה לירידת ערך רכוש קבוע	10 10			
	ח' הוצאה ז' זכאים	ח' הוצאות שכר ז' זכאים	10 10			
רישום הוצאה מול מזומן	ח' הוצאה ז' מזומן	ח' הוצאות חשמל ז' מזומן	10 10			
חלוקת דיבידנד לא במזומן	ח' עודפים ז' זכאים	ח' עודפים ז' זכאים	10 10			
חלוקת דיבידנד במזומן	ח' עודפים ז' מזומן	ח' עודפים ז' מזומן	10 10			
הנפקת מניות	ח' מזומן ז' הון מניות ז' פרמיה	ח' מזומן ז' הון מניות ז' פרמיה	10 2 8			

12) להלן הדוחות הכספיים של חברת "מרינה" בע"מ (להלן: "החברה") לימים 31 בדצמבר 2007 ו-31 בדצמבר 2006:

31.12.2006 אלפי ₪	31.12.2007 אלפי ₪	הערה	
500	860	(1)	מזומנים ושווה מזומנים
670	90		לקוחות
200	270		מלאי
350	500	(2)	רכוש קבוע – נטו
1,720	1,720		
420	470		ספקים
700	300		הלוואות לזמן ארוך
100	200		עתודה לסיום יחסי עובד-מעביד
100	200		הון מניות
400	550	(3)	יתרת רווח שלא יועדה
1,720	1,720		

נתונים נוספים:

1. יתרת המזומנים ושווה מזומנים כוללת פיקדון בחברת ביטוח לתקופה של 6 חודשים שהפקידה החברה ביום 31 בדצמבר 2007, בסך של 100 אלפי ₪
2. להלן התנועה ברכוש קבוע באלפי ₪:
רכישת רכוש קבוע בשנת 2007: 200.
פחת רכוש קבוע בשנת 2007: 50.
3. בשנת 2007 הוכרז וחולק דיבידנד במזומן בסך 50 אלף ₪.

למעט האמור לעיל, כל השינויים במאזן החבר מקורם בפעולות שבוצעו במזומן.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ, שנבע מפעילות שוטפת, כפי שיופיע בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 200,000.
- ב. 330,000.
- ג. 810,000.
- ד. 910,000.
- ה. 1,050,000.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ ששימש לפעילות השקעה, כפי שיופיע בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 250,000.
- ב. 300,000.
- ג. 360,000.
- ד. 440,000.
- ה. 550,000.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ ששימש לפעילות מימון, כפי שיופיע בדוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 250,000 ₪.
- ב. 300,000 ₪.
- ג. 350,000 ₪.
- ד. 400,000 ₪.
- ה. 450,000 ₪.

13) להלן נתונים המתייחסים להון העצמי של חברת ניצן בע"מ, כפי שעולה מהדוחות הכספיים שלה לשנת 2007:

31/12/2006	31/12/2007	
(250,000)	(500,000)	הון מניות
(75,000)	(130,000)	פרמיה

- ביום 30 ביוני 2007 הנפיקה החברה מניות הטבה. מניות ההטבה מחולקות תחילה מהפרמיה ורק לאחר איפוסה מהעודפים.
- ביום 2 באוקטובר 2007 הנפיקה החברה 100,000 מניות רגילות 1 ₪ ערך נקוב בפרמיה של 150% הוצאות ההנפקה הסתכמו לסך של 20,000 ₪. מחציתן שולמו במזומן במועד ההנפקה ומחציתן שולמו ביום 10 בינואר 2008.

מהי השפעת הפעולות שבוצעו במסגרת ההון העצמי על תזרימי המזומנים מפעילות מימון בדוח תזרים מזומנים של חברת "ניצן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. הנפקת מניות 230,000 ₪.
- ב. הנפקת מניות 250,000 ₪.
- ג. הנפקת מניות 90,000 ₪.
- ד. הנפקת מניות 240,000 ₪.
- ה. הנפקת מניות 80,000 ₪.

מהו סכום מניות ההטבה אשר חולקו מהעודפים בגין הנפקת מניות ההטבה אשר בוצעה ביום 30 ביוני 2007?

- א. 140,000 ₪.
- ב. 75,000 ₪.
- ג. 130,000 ₪.
- ד. 85,000 ₪.
- ה. 150,000 ₪.

14) להלן נתונים נבחרים מהדוחות הכספיים של חברת "מיכל" בע"מ לשנת 2007 :

31/12/2007	31/12/2006	
78,000	12,000	הון מניות רגילות (1 ₪ ע.ג.)
30,000	30,000	הון מניות בכורה (6%)
?	45,000	פרמיה על מניות

- ביום 1 בינואר 2005 הנפיקה החברה 30,000 מניות בכורה צוברות 6% , אינן משתתפות ואינן ניתנות לפידיון.
- ביום 21 במאי 2007 רכשה חברת "מיכל" בע"מ מכונה בעלות של 125,000 ₪. הרכישה מומנה על ידי הנפקת מניות לספק בשווי של 94,000 ₪ והיתרה שולמה במזומן.
- ביום 30 ביולי 2007 הנפיקה החברה 25,000 מניות בפרמיה של 180%. הוצאות ההנפקה היוו 5% מתמורת ההנפקה ושולמו במזומן.
- ביום 31 בדצמבר 2007 הוכרז דיבידנד בשיעור של 15% לבעלי המניות הרגילות. הדיבידנד שולם במזומן, למעט מחצית מהדיבידנד לבעלי המניות הרגילות, אשר שולם ביום 5 בינואר 2008.
- במהלך השנים 2005-2006 לא חילקה חברת "מיכל" דיבידנדים.

מהו סכום תזרימי המזומנים בפעילות מימון בגין הנפקת הון נטו, כפי שייכלל בדוח על תזרים מזומנים של חברת "מיכל" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. הנפקת מניות נטו 34,000 ₪.
- ב. הנפקת מניות נטו 66,500 ₪.
- ג. הנפקת מניות נטו 101,500 ₪.
- ד. הנפקת מניות נטו 160,500 ₪.
- ה. הנפקת מניות נטו 191,500 ₪.

מהו סכום תזרימי המזומנים בפעילות מימון בגין חלוקת דיבידנד, כפי שיופיע בדוח על תזרים מזומנים של חברת "מיכל" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 5,850 ₪.
- ב. 8,550 ₪.
- ג. 11,250 ₪.
- ד. 11,700 ₪.
- ה. 17,100 ₪.

מהי יתרת הפרמיה על המניות, כפי שתיכלל במאזן חברת "מיכל" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 139,500 ₪.
- ב. 143,000 ₪.
- ג. 168,000 ₪.
- ד. 180,500 ₪.
- ה. 184,000 ₪.

15 חברת "קיראון" בע"מ (להלן: "החברה"), מייצרת מכשירי חניה המפוזרים ברחבי הארץ. להלן נתונים ביחס לסעיף הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009:

- הרכוש הקבוע נטו, כפי שהוצג במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-31 בדצמבר 2009 הינו 17,500 אלפי ₪ ו-27,490 אלפי ₪ בהתאמה.
- ביום 1 באפריל 2009 רכשה החברה במזומן מכונה ליציקת המכשירים בעלות של 3,700 אלפי ₪ ואורך חייה השימושים הוערך ב-10 שנים. באותו היום התקבל בגין המכונה מענק השקעה בסכום של 500 אלפי ₪. החברה בחרה בחלופה של ניכוי המענק מעלות הנכס. בעקבות כניסת סלופארק ומתחרים נוספים, נוצרה ירידה בביקוש למכשירים ולכן בוצעה בדיקה לירידת ערך למכונה והסכום בר ההשבה שלה הוערך בתום שנת 2009 בסך 2,600 אלפי ₪.
- ביום 1 בדצמבר 2009 רכשה החברה מכונה נוספת המייצרת מכשירים זולים יותר בעלות של 5,400 אלפי ₪ באשראי ספקים של 60 יום, המהווה אשראי ספקים רגיל לעסקאות מסוג זה.
- ביום 1 בינואר 2009 רכשה החברה במזומן קרקע בדרום הארץ, לצורך הקמת משרדה, בעלות של 4,500 אלפי ₪. בנובמבר 2009 החלה החברה לבנות את מבנה המשרדים ועד תום השנה הסתכמו עלויות הבנייה, אשר שולמו במזומן, לסך 850 אלפי ₪. שווייה ההוגן של הקרקע, לרבות מרכיב הבנייה שהחל בה, היה 6,150 אלפי ₪ לתום שנת 2009.
- הוצאות הפחת של החברה לשנת 2009 הסתכמו ל-2,400 אלפי ₪. למעט הרכישות דלעיל לא היו רכישות נוספות של רכוש קבוע בחברה.
- במהלך השנה מכרה החברה רכוש קבוע במזומן. לחברה לא נוצר רווח/הפסד הון מהמכירה.
- החברה מטפלת ברכוש קבוע מסוג קרקע ומבנים לפי מודל הערכה מחדש בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 ושאר הרכוש הקבוע שברשותה מטופל בהתאם למודל העלות.

מהי השפעת הפעולות שבוצעו בסעיף רכוש קבוע על תזרימי המזומנים מפעילות השקעה בדוח תזרים מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. רכישת רכוש קבוע: (14,450) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,000 אלפי ₪.
- ב. רכישת רכוש קבוע: (9,050) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ג. רכישת רכוש קבוע: (13,950) אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ד. רכישת רכוש קבוע: (8,550) אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ה. רכישת רכוש קבוע: (9,050) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,000 אלפי ₪.

הניחו כי הרווח הנקי של החברה הינו 6,700 אלפי ₪ וכי לחברה אין התאמות נוספות על הפעילות השוטפת, למעט ההשפעות הנובעות מסעיף הרכוש הקבוע וסעיף הספקים (כולל אשראי ספקים מרכוש קבוע) שיתרתו לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 הינה 3,500 אלפי ₪ ו-5,300 אלפי ₪ בהתאמה.

מהו סכום תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת בדוח תזרים מזומנים של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 5,560 אלפי ₪.
- ב. 6,860 אלפי ₪.
- ג. 5,060 אלפי ₪.
- ד. 5,500 אלפי ₪.
- ה. 5,860 אלפי ₪.

16 חברת שירה בע"מ (להלן – "החברה") הינה חברה המייצרת מזון לבע"ח. החברה הוקמה ביום 01 בפברואר 2008, ומיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 7. להלן סעיפים נבחרים ממאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:

ביאור	31.12.2008	31.12.2009	
	11,000	13,500	מזומנים
1	73,000	144,000	פקדונות
3	110,000	135,000	רכוש קבוע
2,4	(67,000)	(54,000)	אשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר (כולל חלויות שוטפות)
4	(48,000)	(65,000)	הלוואות לזמן ארוך בניכוי חלויות שוטפות

- להלן נתונים על סעיפים נבחרים מתוך מאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:
1. החברה משקיעה את כספה במוסדות פיננסיים שונים.
להלן פירוט הפיקדונות של החברה:

31.12.2208	31.12.2009	סוג הפיקדון
15,000	35,000	פיקדון שבועי בבנקים
-	50,000	פיקדון חודשי מתחדש בבנקים
58,000	59,000	פיקדון חצי שנתי בבתי השקעות
73,000	144,000	

בגין פקודות אלה קיבלה החברה ריבית שהסתכמה בשנת 2009 ל-2,500 שקלים.

2. לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 משיכת יתר של החברה אשר ניתנת לפירעון לפי דרישה ומהווה חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של החברה, מהווה מחצית מיתרת האשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר (לא כולל חלויות שוטפות).
3. רכוש קבוע:
 1. החברה מטפלת ברכוש הקבוע שברשותה בהתאם מודל הערכה מחדש על פי תקן בינלאומי מספר 16 דבר רכוש קבוע. הערכה מחדש מבוצעת על ידי החברה אחת לשנה, בסוף שנה. קרן הערכה מועברת לעודפים בקצב הפחת.
 1. ביום 15 לאוקטובר 2008 רכשה החברה מכונה בעלות של 60,000 שקלים. מחצית מהסכום שולם במועד הרכישה והיתרה שולמה בפברואר 2009.
 2. ביום 10 באפריל 2009 ביצעה החברה החלפה של משאית במנוף. החברה קיבלה מנוף שוויו ההוגן ליום ההחלפה היה 30,000 שקלים. עלותה המופחתת של המשאית שמסרה החברה, ליום ההחלפה: 20,000 שקלים. בנוסף, שילמה החברה 5,000 שקלים בעבור המנוף. להחלפה מהות מסחרית.
 3. ביום 01 לספטמבר 2009 רכשה החברה גנרטור חירום בעלות של 55,000 שקלים.
 4. בשנת 2009 נזקף סכום של 8,000 שקלים לקרן הערכה מחדש (בזכות) בגין הערכה מחדש שביצעה החברה לכל הרכוש הקבוע אשר ברשותה.
 5. מעבר לאמור לעיל לא היו מכירות או רכישות נוספות של רכוש קבוע בחברה וכן לא חלה ירידת ערך בערכי נכסים.
4. הלוואות (יש להניח ריבית פשוטה בחלקי תקופות):
 1. הלוואה 1 התקבלה ביום 01 ביולי 2008. ההלוואה צמודה למדד (קרן וריבית) ונושאת ריבית חצי שנתית של 2.5% המשולמת בכל חצי שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2008. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומי קרן חצי שנתיים שווים, החל מיום 31 בדצמבר 2008. סכום הריבית ששולם ביום 31 בדצמבר 2008 הינו 3,000 שקלים.
 2. ביום 01 בספטמבר 2009 קיבלה החברה הלוואה לא צמודה בריבית שנתית של 4% המשולמת פעם בשנה, החל מה-01 בספטמבר 2010. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד בשנת 2014.

החברה בוחרת לסווג ריבית שנתקבלה וריבית שניתנה לפעילות השוטפת.
להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן:

מדד	תאריך
100	07.2008
102	10.2008
100	12.2008
105	06.2009
110	12.2009

מהו הגידול במזומנים שווה מזומנים, כפי שייכלל בדוח על תזרים המזומנים של חברת "שירה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 5,000 שקלים.
- ב. 72,500 שקלים.
- ג. 81,400 שקלים.
- ד. 83,900 שקלים.
- ה. 97,900 שקלים.

מהן סה"כ ההתאמות לרווח בגין הרכוש הקבוע, כפי שתיכללנה בדוח על תזרים המזומנים של חברת "שירה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. (48,000) שקלים.
- ב. (43,000) שקלים.
- ג. (35,000) שקלים.
- ד. 35,000 שקלים.
- ה. 43,000 שקלים.

מהן ההשפעות נטו של פעולות שבוצעו בסעיף ההלוואות בחברת שירה על תזרימי מזומנים מפעילות מימון, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של חברת שירה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. (51,600) שקלים.
- ב. (13,400) שקלים.
- ג. 13,400 שקלים.
- ד. 51,600 שקלים.
- ה. 65,000 שקלים.

(17) נתונים :

חברת "כחול" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006.
להלן סעיפים נבחרים מתוך המאזנים של החברה לימים 31/12/2007
ו-31/12/2008 (ב-ש):

נתון נוסף	31/12/2007	31/12/2008	
	3,000	10,000	מזומנים
(1)	9,000	18,000	פיקדונות
(2)	20,000	25,000	השקעות בניירות ערך
(3)	60,000	80,000	רכוש קבוע, נטו
(4)	(30,000)	(27,000)	משיכת יתר
(6)	(2,000)	-	חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך
(5)	(10,000)	(20,000)	זכאים ויתרות זכות
(6)	(7,000)	(25,000)	הלוואות לזמן ארוך
(7)	(50,000)	(90,000)	הון מניות, 1 ש"ח ע"נ
	(20,000)	-	פרמיה
(8)	(3,150)	(17,000)	עודפים

נתונים נוספים :

1. הרכב הפיקדונות (ב-ש):

31/12/2007	31/12/2008	
7,000	7,000	הופקד לתקופה של עד חודש
2,000	5,000	הופקד לתקופה של עד 3 חודשים בחברת ביטוח
---	<u>6,000</u>	הופקד לתקופה של 6 חודשים בבנקים
9,000	18,000	סה"כ

2. השקעות בניירות ערך :

ניירות הערך מוחזקים למסחר, מוצגים בשוויים ההוגן דרך הרווח והפסד.

3. רכוש קבוע :

הרכוש הקבוע של החברה מורכב מ-5 מכונות זהות אשר נרכשו ביום 1
בינואר 2006 בעלות כוללת של 100,000 ₪. אורך חייהן השימושיים של

המכונות הינו 5 שנים. החברה בחרה במודל העלות ומפחיתה את המכונות בשיטת הקו הישר. ביום 31 בדצמבר 2008 נמכרה מכונה אחת בתמורה ל-14,000 ₪ במזומן ובמקומה נרכשה מכונה חדשה (ראו גם נתון נוסף 5 להלן). למעט האמור לעיל לא היו תנועות נוספות ברכוש הקבוע של החברה במהלך שנת 2008.

4. משיכת יתר :

הניחו כי משיכת היתר מהווה חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של החברה והיא עומדת לפירעון לפי דרישה ולפיכך היא מהווה חלק מהמזומנים ושווי המזומנים בחברה.

5. זכאים :

31/12/07	31/12/08	
10,000	14,000	שכר עבודה
---	<u>6,000</u>	זכאים בגין רכוש קבוע
10,000	20,000	סה"כ

6. הלוואות לזמן ארוך (לרבות חלויות) :

החלויות השוטפות של ההלוואות לזמן ארוך הן בגין הלוואה צמודה לפזות לפירעון ביום 31 במרץ 2008. יתרת ההלוואה לזמן ארוך ליום 31 בדצמבר 2007 כוללת הלוואה אחת הצמודה למדד המחירים לצרכן ועומדת לפירעון ביום 31 בדצמבר 2012. ביום 30 ביוני 2008, התקבלה הלוואה נוספת הצמודה לדולר הקנדי ועומדת לפירעון ביום 31 בדצמבר 2014.

7. הון מניות :

במהלך שנת 2008 חילקה החברה מניות הטבה בחינם ובנוסף הנפיקה 13,850 מניות בנות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת בתמורה לערך הנקוב.

8. עודפים :

הרווח הנקי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008, הינו 27,000 ₪. ביום 31 בדצמבר 2008, הכריזה החברה ושילמה דיבידנד.

9. החברה בוחרת לסווג ריבית ששולמה כתזרים מזומנים מפעילות שוטפת.

10. החברה מיישמת את הוראות תקן בינלאומי מספר 7.

מדדים ושערי חליפין רלוונטיים:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	שע"ח ל-1 דולר קנדי	שע"ח ל-1 פזות
31/12/07	100	1.2	0.6
31/03/08	105	1.3	0.8
30/06/08	107	1.4	0.9
31/10/08	108	1.5	1.1
31/12/08	110	2	1.2

מהי ההשפעה נטו של הפעולות שבוצעו ברכוש הקבוע בחברת "כחול" בע"מ על תזרימי המזומנים מפעילות השקעה, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 0 ₪.
- ב. (48,000) ₪.
- ג. (42,000) ₪.
- ד. (34,000) ₪.
- ה. (28,000) ₪.

מהו הגידול (קיטון) במזומנים ושווה המזומנים, כפי שייכלל בדוח על תזרימי המזומנים של חברת "כחול" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 3,000 ₪.
- ב. 7,000 ₪.
- ג. 10,000 ₪.
- ד. 13,000 ₪.
- ה. (3,000) ₪.

מהי ההשפעה נטו של הפעולות שבוצעו בסעיף ההלוואות בחברת "כחול" בע"מ, על תזרימי המזומנים מפעילות מימון, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. (2,667) ₪.
- ב. 9,443 ₪.
- ג. 12,110 ₪.
- ד. 14,633 ₪.
- ה. 17,300 ₪.

מהו סכום הדיבידנד ששולם, כפי שייכלל בדוח על תזרימי המזומנים של חברת "כחול" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. ₪ (6,150)
- ב. ₪ (7,000)
- ג. ₪ (13,150)
- ד. ₪ (13,850)
- ה. ₪ (17,000)

18 חברת "קיפי" נתבקשה על ידי בעל מניות להציג דוחות כספיים. החברה הכינה את מאזן ליום 31.12.2006, דו"ח רווח והפסד לשנת 2006 אך טרם סיימה את הכנת דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2006. להלן מאזן החברה לימים 31 בדצמבר 2005 - 2006 :

ביאור	31.12.05	31.12.06	
	250,000	350,000	מזומנים ושווה מזומנים
(1)	100,000	150,000	פיקדונות בבנק
	460,000	450,000	לקוחות נטו
	220,000	250,000	מלאי
(2)	850,000	900,000	רכוש קבוע, נטו
	(400,000)	(425,000)	ספקים
	(250,000)	(270,000)	אשראי בנקאי לזמן קצר
(3)	(150,000)	(165,000)	זכאים
(4)	(300,000)	(200,000)	הלוואות לזמן ארוך
(5)	(500,000)	(700,000)	הון וקרנות הון
(6)	(280,000)	(340,000)	עודפים

נתונים נוספים :

1. פיקדונות בבנקים – מחצית מסכום הפיקדונות הינה לתקופה של חודש (מופקד ביום 15.12 לכל שנה), והמחצית השנייה היא לתקופה של שישה חודשים.
2. במהלך השנה רכשה החברה רכוש קבוע בעלות של 130,000 ₪ ומכרה רכוש קבוע שעלותו המופחתת 40,000 ₪, תמורת 70,000 ₪.
- למעט עסקאות אלה לא בוצעו רכישות או מכירות נוספות של רכוש קבוע.
3. להלן פירוט סעיף הזכאים :

31.12.05	31.12.06	
80,000	70,000	דיבידנד לשלם (*)
70,000	95,000	משכורת לשלם

- * בכל שנה מכריזה החברה על דיבידנד. מחצית מהדיבידנד המוכרז משולם באותה שנה ומחצית בחודש פברואר של השנה העוקבת.
4. השינוי בסעיף ההלוואות נובע מפירעון הלוואה של החברה בשנת 2006. בשנת 2006 שילמה החברה ריבית בגין ההלוואה במזומן בסכום של 10,000 שקלים.
 5. השינוי בסעיף ההון והקרנות נובע מהנפקת מניות.
 6. השינוי בסעיף העודפים נובע מרווח השנה ומדיבידנד שהוכרז.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2006.

19 חברת "הסבון בכה מאוד" הינה חברה לייצור סבונים ומוצרי טיפוח לאשה ולגבר. החברה מפרסמת דוחות כספיים שנתיים, בין היתר, דו"ח אודות תזרים המזומנים. להלן מאזן החברה לימים 31.12.2011 ו-31.12.2010 :

נתון נוסף	31.12.2010	31.12.2011	
	70,000	40,000	מזומנים ושווי מזומנים
	140,000	160,000	לקוחות, נטו
	70,000	40,000	מלאי
1	20,000	75,000	השקעה בניירות ערך סחירים
2	120,000	100,000	מכונות, עלות
2	(20,000)	(20,000)	מכונות, פחת נצבר
3	-	15,000	נדל"ן להשקעה
	50,000	60,000	ספקים
4	5,000	4,500	ריבית לשלם
5	20,000	7,500	דיבידנד לשלם
	65,000	68,000	עתודה למיסים, נטו
4	100,000	90,000	הלוואה לזמן ארוך (כולל חלויות שוטפות)
6	15,000	55,000	הון מניות
6	40,000	55,000	פרמיה
	105,000	70,000	עודפים

1. החברה משקיעה בניירות ערך במטרה למכור אותן בטווח הקצר. ניירות ערך אשר הופיעו במאזן החברה ביום 31.12.2010 נמכרו ביום 30.06.2011 בתמורה ל-15,000 שקלים במזומן. לסוף השנה ערכם של ניירות ערך אלו עלה ב-8,000 שקלים.
2. בתאריך ה-01.07.2011 נמכר חצי מן המכונות אשר הופיעו במאזן החברה ליום 31.12.2010 בתמורה ל-26,000 שקלים, במזומן. המכונות אשר הופיעו במאזן החברה ביום 31.12.2010 נרכשו ביום 01.01.2010. למכונות אין ערך גרט, והן מופחתות בשיטת הקו הישר. ביום 31.12.2011 רכשה החברה רכוש קבוע אשר מחציתו נרכש במזומן והיתר נרכש באשראי.
3. בתאריך ה-01.01.2011 רכשה החברה נדל"ן להשקעה, אותו היא מציגה לפי מודל השווי ההוגן. לא היה שינוי בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה בשנת 2011.
4. בתאריך ה-01.07.2010 קיבלה החברה הלוואה בסך 100,000 שקלים. ההלוואה נפרעת ב-10 תשלומים שווים, החל מיום 01.07.2011. בכל תאריך תשלום, החברה משלמת את הריבית אשר נצברה עד לאותו מועד. שיעור הריבית בגין ההלוואה הינו בסך של 10%. הנח ריבית פשוטה.
5. במהלך השנה שילמה החברה דיבידנד אשר הוכרז בשנה הקודמת. כן, החברה הכריזה על חלוקת דיבידנד בסך 10,000 שקלים, אשר שולמו באותה שנה.
6. במהלך השנת 2011 חילקה החברה מניות הטבה בסכום של 5,000 שקלים. מניות הטבה מחולקות מן הפרמיה. החברה הנפיקה מניות במהלך השנה.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2011.

20 חברת "נוחידניה" הינה חברת החזקות השולטת במרבית החברות במשק הישראלי. לפי הוראות הרשות לניירות ערך, החברה נדרשת לפרסם את דוחותיה הכספיים לשנת הכספים 2011. חשב החברה, שרלוט, ועוזר החשב המסור, הולמס, התיישבנו להכין את דו"ח תזרים המזומנים של החברה, בהסתמך על מאזנה של החברה לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011 :

נתון נוסף	31.12.2010	31.12.2011	
	60,000	50,000	מזומנים ושווי מזומנים
	110,000	150,000	לקוחות, נטו
	80,000	60,000	מלאי
1	70,000	?	השקעה בניירות ערך סחירים
2	?	150,000	ר"ק, עלות
2	(50,000)	(60,000)	ר"ק, פחת נצבר
3	(20,000)	(60,000)	ספקים
4	(10,000)	(15,000)	דיבידנד לשלם
	(96,500)	(97,500)	אג"ח, נטו
5	(100,000)	(75,000)	עתודה למיסים, נטו
5	(30,000)	(50,000)	הון מניות
3	(40,000)	(80,000)	פרמיה
	(173,500)	(62,500)	עודפים

נתונים נוספים :

1. ברשות החברה ניירות ערך סחירים אשר סווגה לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד, לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39. ביום 01.01.2011 מכרה החברה ניירות ערך סחירים בתמורה ל-40,000 שקלים. תמורת המכירה הסתכמה בהפסד של 5,000 שקלים. בתאריך 31.3.2011 רכשה החברה ניירות ערך נוספים, במזומן, בתמורה ל-50,000 שקלים. במהלך שנת 2011 רשמה החברה עליית ערך בגובה של 15,000 שקלים.
2. ברשות החברה רכוש קבוע המופיע במאזן החברה ליום 31.12.2010, אשר נרכש ביום 01.01.2010. רכוש קבוע זה נמכר ביום 30.06.2011 בהפסד של 25,000 שקלים. אורך חיי הרכוש קבוע הינו 4 שנים. החברה נוהגת להפחית רכוש קבוע בשיטת הקו הישר. ביום 01.10.2011 החברה רכשה רכוש קבוע במזומן.
3. במאזן החברה ליום 31.12.2010 התחייבות בגין דיבידנד אשר הוכרז בשנת 2010. החברה פרעה התחייבות זו בשנת 2011. בשנת 2011 הכריזה החברה על דיבידנד נוסף בסכום של 35,000 שקלים.
4. ביום 30.06.2009 הנפיקה החברה אג"ח אשר ערכו הנקוב 100,000 שקלים, בתמורה ל-95,000 שקלים. החברה מפחיתה ניכיון בשיטת הקו הישר, על

פני 5 שנים. האג"ח ייפרע בתשלום אחד, ביום 30.06.2014. האג"ח נושא ריבית בסכום של 5%.

5. במהלך שנת 2011 הנפיקה החברה 10,000 מניות, 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל-60,000 שקלים. כמו כן, במהלך שנת 2011 חילקה החברה מניות הטבה מתוך הפרמיה.

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2011.

יסודות החשבונאות 10696

פרק 12 - מיסים על הכנסה

תוכן העניינים

1. כללי 98

מיסים על הכנסה

שאלות

(1) חברת EZ100 רכשה ביום 01.01.2010 מחשב רב עוצמה אשר ישמש לצורך הכנת סרטוני וידאו בנושא חשבונאות. המחשב נרכש בתמורה ל-1,500 שקלים. החברה מפחיתה את המחשב בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים, ללא ערך גרט. לפי תקנות מס הכנסה, מחשבים מופחתים על פני שנתיים, ללא ערך גרט. בשנת 2010 הסתכמו הוצאות אחזקת צי הרכב של החברה לסכום של 1,000 שקלים. מס הכנסה מתיר בניכוי 35% מהוצאות אחזקת צי רכב כהוצאה עסקית.

נתונים נוספים :

- הרווח השנתי של החברה לשנת 2010 הסתכם ל-5,000 שקלים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 25%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.

(2) חשב חברת הדרדסים היה בעננים. בשנת 2012 הרוויחה החברה רווח חשבונאי של 1,000,000 שקלים. החשב הטיל על עוזרנו הנאמן לבחון כמה מס נדרשת החברה לשלם מתוך סכום זה. מבדיקה שערך עוזר החשב עלו הנתונים הבאים :

- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות פחת בגין רכוש קבוע בסכום של 50,000 שקלים. לצורך מס הרכוש הקבוע מופחת בסכום של 20,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס בסכום של 100,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאת שכר בגין בונוס לאחד מעובדיה בסכום של 10,000 שקלים. הבונוס ישולם בפועל בשנת 2013. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכר אך ורק כאשר אלה משולמים בפועל.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאה בגין תרומות אשר נתנה החברה לעמותת אקים. סך ההוצאה אשר נרשמה בגין התרומות שנת 2005 הינה 1,000 שקלים. מס הכנסה אינו מתיר בניכוי תרומות, אך נותן זיכוי של 25% בגין כל תרומה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2012.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2012.

(3) חברת "דני שובבני" סיימה את שנת הכספים 2009 בהפסד חשבונאי של 90,000 שקלים, וברווח לצורכי מס (הכנסה חייבת) של 100,000 שקלים. להלן נתונים נוספים אודות פעילות החברה בשנת 2009:

- החברה רכשה ביום 01.04.2009 מכונה בסכום של 1,000 שקלים אשר מופחתת ל-4 שנים בשיטת הקו הישר. לצורכי מס המכונה מופחתת על פני שנתיים.
- החברה רשמה הוצאה בגין קנסות חנייה בשנת 2009 בסכום של 500 שקלים. מס הכנסה אינו מכיר בקנסות כהוצאה מוכרת לצורכי מס.
- בשנת 2009 רשמה החברה הוצאות בגין חובות מסופקים. מס הכנסה מכיר בהוצאה בגין חוב שלא יוחזר רק כאשר החוב מוכרז בפועל כחוב אבוד.
- שיעור המס החל על החברה בשנת 2009 הינו 25%.

נדרשים:

- א. מהו סכום ההוצאה שנרשמה בגין חובות מסופקים בחברת דני שובבני בשנת 2009?
- ב. הצג דו"ח התאמה למס של חברת דני שובבני לשנת 2009.
- ג. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2009.

(4) חברת "תשובה השקעות" הרוויחה בשנת 2010 1,000 שקלים רווח חשבונאי לפני מס.

להלן נתונים נוספים:

- החברה רשמה הוצאות פחת בשנת 2010 בסכום הגבוה ב-200 שקלים מזה אשר נרשם אילו החברה הייתה מחשבת הוצאות פחת לפי תקנות מס הכנסה.
- החברה רשמה רווח הון בגין מכירת רכוש קבוע בסכום של 400 שקלים. לצורכי מס, רווח ההון הינו בסכום של 200 שקלים. רווח הון כלול ברווח החשבונאי לפני מס של החברה.
- לחברה הוצאות כיבוד בכל שנה בסך של 100 שקלים. מס הכנסה מכיר ב-40% מהוצאות כיבוד אילו.
- לחברה הכנסות פטורות מס בגין מכירותיה באילת. הכנסות אלה מהוות 15% ממחזור המכירות של החברה, אשר הינו 2,000 שקלים.

נתונים נוספים:

- שיעור המס החל על החברה מהכנסות רגילות הינו 40%. מס בגין רווח הון הינו בשיעור של 25%.

נדרשים:

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת תשובה השקעות לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.

(5) חברת EZ100 רכשה ביום 01.01.2010 מחשב רב עוצמה אשר ישמש לצורך הכנת סרטוני וידאו בנושא חשבונאות. המחשב נרכש בתמורה ל-1,500 שקלים. החברה מפחיתה את המחשב בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים, ללא ערך גרט. לפי תקנות מס הכנסה, מחשבים מופחתים על פני שנתיים, ללא ערך גרט. בשנת 2010 הסתכמו הוצאות אחזקת צי הרכב של החברה לסכום של 1,000 שקלים. מס הכנסה מתיר בניכוי 35% מהוצאות אחזקת צי רכב כהוצאה עסקית.

נתונים נוספים :

- הרווח השנתי של החברה לשנת 2010 הסתכם ל-5,000 שקלים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 25%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.
- ג. הצג את יתרות המיסים הנדחים לימים 31.12.2010 , 31.12.2011 , ו-31.12.2012.
- ד. חשב את סעיף הוצאות המס של החברה כפי שיוצג בדו"ח רווח והפסד לשנת 2010.

(6) חשב חברת הדרדסים היה בעננים. בשנת 2012 הרוויחה החברה רווח חשבונאי של 1,000,000 שקלים. החשב הטיל על עוזרנו הנאמן לבחון כמה מס נדרשת החברה לשלם מתוך סכום זה. מבדיקה שערך עוזר החשב עלו הנתונים הבאים :

- לחברה רכוש קבוע אשר נרכש ביום 01.01.2012. בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות פחת בגין רכוש קבוע בסכום של 20,000 שקלים. לצורך מס הרכוש הקבוע צבר בשנה זו פחת בסכום של 50,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס בסכום של 100,000 שקלים
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאת שכר בגין בונוס לאחד מעובדיה בסכום של 10,000 שקלים. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכר אך ורק כאשר אלה משולמים בפועל.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאה בגין תרומות אשר נתנה החברה לעמותת אקים. סך ההוצאה אשר נרשמה בגין התרומות שנת 2005 הינה 1,000 שקלים. מס הכנסה אינו מתיר בניכוי תרומות, אך נותן זיכוי של 25% בגין כל תרומה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת הדרדסים לשנת 2012.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2012.
- ג. הצג את יתרות המיסים הנדחים במאזן החברה ליום 31.12.2012.

- (7) חברת "עידן" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006 והיא עוסקת במכירת תוכנה.
- ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "עידן" בע"מ מניות לציבור. הוצאות ההנפקה לציבור הסתכמו ב-360 אלפי ₪. מתוקף היותה חברה תעשייתית, הוצאות הנפקת המניות מותרות לניכוי לצורכי מס בקו ישר על פני תקופה של 3 שנים, החל מינואר 2008.
 - להלן נתונים לגבי פריטי הרכוש הקבוע של חברת "עידן" בע"מ (באלפי ₪):

סוג הפריט	עלות רכישה	מועד רכישה	שיעור פחת שנתי חשבונאי	שיעור פחת שנתי לצורכי מס
מכונה א' (1)	3,000	01.01.06	10%	50%
מכונה ב' (2)	2,000	01.07.06	10%	20%

- מכונה א' נרכשה לצורך שימוש ספציפי ובכוונת חברת "עידן" בע"מ למכור את המכונה ביום 31 בדצמבר 2009.
- בכוונת חברת "עידן" בע"מ להשתמש במכונה ב' לאורך כל תקופת חייה השימושיים.

- שיעור מס החברות הינו 30%. שיעור מס רווח ההון הינו 25%.
- חבות המס השוטפת של חברת "עידן" בע"מ בשנת 2008 הסתכמה ל-154 אלפי ₪.

הנדחים/(התחייבות מיסים נדחים), כפי שתיכלל במאזן חברת "עידן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. (720,000).
- ב. (522,000).
- ג. (630,000).
- ד. 72,000.
- ה. (18,000).

מהי יתרת התחייבות מיסים נדחים, כפי שתיכלל במאזן חברת "עידן" בע"מ, ליום 31 2008?

- א. 690,000.
- ב. 618,000.
- ג. 150,000.
- ד. 540,000.
- ה. 78,000.

מהן הוצאות/(הכנסות) המיסים הנדחים בגין הוצאות ההנפקה, כפי שייכללו כסעיף 'מיסים על ההכנסה' בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

א. (72,000).

ב. (36,000).

ג. 36,000.

ד. 108,000.

ה. 72,000.

8) חברת "אבק כוכבים" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2003. החברה עוסקת בהפקת סדרות וליהוק שחקנים.

להלן נתונים מתוך דוחות הרווח וההפסד של החברה לשנת 2005:

נתונים נוספים	₪	הכנסות
	19,000,000	הוצאות שכר עבודה ונילוות
(1), (2)	(17,800,000)	הוצאות בגין נסיעות לחו"ל
(3)	(200,000)	קנסות
(4)	(20,000)	הוצאות הנהלה אחרות
(5)	(1,120,000)	הפסד תפעולי לפני מיסים
	(140,000)	

- יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד-מעביד לימים 31.12.04 ו-31.12.05 מסתכמת ב-800,000 שקלים ו-950,000 ₪ בהתאמה. ביום 31.12.04 התקבלה החלטה לפטר 3 עובדים במהלך 2005 ו-2006. שלושת העובדים מועסקים בחברה מיום הקמתה ושכרם החודשי 15,000 ₪ לכל עובד. שני עובדים פוטרו במהלך 2005 ואילו העובד השלישי פוטר ביום 1.4.06. שלטונות המס מתירים הוצאות פיצויים עם תשלומן לעובדים. החברה אינה נוהגת להפקיד כספים בקופות פיצויים.
- הוצאות שכר העבודה בשנת 2005 כוללות הפרשה לפיצויים בסך 100,000 ₪ אשר שולמו במהלך חודש ינואר 2006. לצורכי מס, הוצאות השכר (כולל בונוסים) מוכרות עם תשלומן לעובדים.
- 25% מסך הוצאות הנסיעה לחו"ל אינן מוכרות לצורכי מס.
- הקנסות אינם מותרים בניכוי לצרכי מס.
- יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לימים 31.12.04 ו-31.12.05 מסתכמת ב-250,000 ₪ ו-320,000 ₪. שלטונות המס מתירים בניכוי בהוצאות חובות אבודים בלבד.
- יתרת ההפסדים המועברים לצורכי מס לסוף שנת 2004 הסתכמו ל-250,000 ₪.
- כל אחת מהשנים 2004 ו-2005 צפתה החברה רווחים ניכרים החייבים במס בעתיד.

8. שיעור המס החל על החברה בשנים 2003-2005 הינו 35%.
בסוף שנת 2005 שונה במפתיע שיעור מס חברות כדלקמן: שנת 2006: 31%,
שנת 2007: 29%, שנת 2008 ואילך: 25%.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שתיכללנה במיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד של חברת "אבק כוכבים", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. 0 ₪.
- ב. 17,500 ₪.
- ג. 50,000 ₪.
- ד. 105,000 ₪.
- ה. 300,000 ₪.

מהן הוצאות/(הכנסות) המיסים הנדחים, כפי שתיכללנה במיסים על ההכנסה בדו"ח רווח והפסד של חברת "אבק כוכבים" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005?

- א. (2,900) ₪.
- ב. (84,600) ₪.
- ג. 2,900 ₪.
- ד. 39,800 ₪.
- ה. 84,600 ₪.

- 9) חברת "לאטה" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה להקים רשת בתי קפה בישראל.
להלן נתונים נוספים:

- במועד הקמתה רבשה החברה בית קפה ברמת החייל בסכום כולל של 1,250,000 ₪. בית הקפה מופחת בספרים בשיטת הקו הישר על פני 50 שנים. לצורכי מס מופחת בית הקפה בשיטת הקו הישר על פני 25 שנים. החברה נוקטת בשיטת הערכה מחדש בבית הקפה בתדירות של אחת לשנה. בעת הערכה מחדש החברה נוקטת בגישה של איפוס הפחת הנצבר. הניחו כי החברה מעבירה את קרן הערכה מחדש לעודפים רק בעת מכירת המבנה. השווי ההוגן של בית הקפה לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכם לסך 1,275,000 ₪ ו-1,240,000 ₪, בהתאמה. שלטונות המס ממסים את בית הקפה לפי מודל העלות.
- בדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2007 נכלל ביתרת ההוצאות לשלם קנס בסך 31,000 ₪, שהתקבל באפריל 2007 מהעירייה. מס הכנסה אינו מתיר קנסות בניכוי מההכנסה החייבת.
- לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכמה יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד, נטו לסך של 8,000 ₪ ו-14,600 ₪ בהתאמה. במהלך שנת 2006 לא הופקדו כספים בקופת פיצויים. במהלך שנת 2007 הופקדו בקופת הפיצויים סך של 5,000 ₪. מס הכנסה מכיר בהוצאות פיצויים ששולמו במזומן בלבד.

- בשנים 2006 ו-2007 רשמה החברה הוצאות כיבודים בסכום של 18,500 ₪ ו-21,400 ₪, בהתאמה. מס הכנסה מתיר בניכוי 80% מהוצאות הכיבודים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%. ביום 27 במרץ 2007, לפני פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, קיבלה באופן מפתיע כנסת ישראל חוק לתיקון פקודת מס הכנסה. בהתאם לתיקון יופחת שיעור המס החל על חברות ל-25% החל משנת 2007.
- בשנת 2006 רשמה החברה הוצאה בסך של 15,000 ₪ בגין תרומות. הוצאות אלה אינן מוכרות לצורכי מס הכנסה, אך מתקבל בגין זיכוי מס בשיעור של 20%.
- הרווח החשבוני לפני מיסים על ההכנסה בדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, הסתכם ל-362,000 ₪.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "לאטה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- 106,110.
- 114,210.
- 109,110.
- 87,925.
- 106,050.

מה הסכום שיוצג בביאור על המס התיאורטי בדוחות הכספיים של חברת "לאטה" בע"מ לשנת 2007 בגין הוצאות לא מוכרות?

- 10,584.
- 9,300.
- 5,610.
- 12,570.
- 8,820.

מהי יתרת התחייבות המיסים הנדחים, כפי שתוצג במאזן חברת "לאטה" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- 18,850.
- 22,620.
- 26,150.
- 22,500.
- 8,850.

10) חברת "רותם" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה לעסוק בטקסטיל.

- ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה מבנה באזור פיתוח, בעלות של 1,200,000 ₪ (25% מהעלות מיוחסת לקרקע). המבנה מופחת בספרים בשיטת הקו הישר על פני 20 שנים ואילו מס הכנסה מתיר את הוצאות הפחת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים.
- החברה משקיעה בהוצאות מחקר ופיתוח החל משנת 2006. הוצאות הפיתוח בשנים 2006 ו-2007 הסתכמו לסך של 22,000 ₪ ו-34,000 ₪, בהתאמה. מס הכנסה מתיר הוצאות מחקר ופיתוח בניכוי על פני תקופה של 3 שנים ואילו בספרים נרשמות הוצאות מחקר ופיתוח כהוצאה בעת התהוותן. הניחו כי כל הוצאות המחקר והפיתוח הוצאו בתחילת שנה.
- לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכמה יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד נטו, לסך של 14,000 ₪ ו-25,600 ₪, בהתאמה.
- בשנים 2006 ו-2007 רשמה חברת "רותם" בע"מ הוצאות בסך של 45,000 ₪ ו-32,000 ₪ בגין תרומות. הוצאות אלה אינן מוכרות לצורכי מס הכנסה, אך מתקבל בגין זיכוי מס בשיעור של 20%.
- הרווח החשבונאי לפני מיסים בדוחות הכספיים של החברה, לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2006 ו-2007, הסתכם ל-210,000 ₪ ו-280,000 ₪, בהתאמה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 29%.
- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות מספר 19 בדבר מיסים על הכנסה.
- למעט האמור לעיל, לא היו הבדלים בין הרווח החשבונאי לבין הרווח לצורכי מס בשנים 2006 ו-2007.

מהן הוצאות מיסים על הכנסה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רותם" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- א. 47,850 ₪.
- ב. 55,477 ₪.
- ג. 60,900 ₪.
- ד. 64,950 ₪.
- ה. 73,950 ₪.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רותם" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 75,961 ₪.
- ב. 78,841 ₪.
- ג. 80,794 ₪.
- ד. 81,877 ₪.
- ה. 98,291 ₪.

מהי יתרת התחייבות מיסים נדחים נטו, כפי שהוצגה במאזן חברת "רותם" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 9,976 ₪.
- ב. 18,289 ₪.
- ג. 18,676 ₪.
- ד. 26,100 ₪.
- ה. 26,989 ₪.

11) דני: "אני לא מבין מה זה בכלל חשוב שיש שינויים בשיעור המס. אם נגיד אנחנו בשנת 2010, ושיעור המס בשנת 2010 הוא 25%, אני אשלם מס לפי 25% וזהו."

יואב: "אתה צודק כי שיעור המס של השנה הוא זה שקובע באשר לתשלום המס השוטף. יחד עם זאת, בכדי ליצור מיסים נדחים אנחנו חייבים להתחשב בשיעור המס בעתיד"

נדרש:

קבע את דעתך ביחס לאמירות של דני ויואב.

חברת "קוקי" החליטה לשכור מבנה בסכום של 100,000 ₪ לשנה. ביום 01.01.2007 חתמה החברה על חוזה שכירות לתקופה של 5 שנים. החברה שילמה את מלוא דמי השכירות מראש. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכירות לפי בסיס מזומן.

נדרש:

- א. מה ירשום מס הכנסה בגין הוצאות השכירות בשנים 2007-2012?
 - ב. מה ירשום חברת קוקי בגין הוצאות השכירות בשנים 2007-2012?
 - ג. כיצד ישפיע הוצאות השכירות של החברה על דו"ח התאמה למס בשנים 2007-2012?
 - ד. הנח כי שיעור המס בשנת 2007 הינו 30%. במהלך שנת 2008 שונה שיעור המס במפתיע והוא יהיה 29% בשנת 2009, 28% בשנת 2010 והחל משנת 2011 הוא יהיה 27%.
- הצג מיסים נדחים בגין הוצאות החברה כפי שתציג חברת קוקי.

12) חברת "הייטק זה אנחנו" החל את פעילותה בשנת 2010. עד כה, צברה החברה הפסדים לצורכי מס בגובה 100,000 ₪.

נדרש:

- א. מה המקור שהוביל ל"הפסד לצורך מס".
- ב. מה הסוגייה העולה בהקשר להפסדים לצורכי מס?

במהלך חודש דצמבר 2010, צפתה החברה לראשונה אפשרות להרוויח בעתיד.
הנחה א': החברה צופה להרוויח 50,000 ₪.
הנחה ב': החברה צופה להרוויח 170,000 ₪.
שיעור המס החל על החברה הוא 20%.

נדרש:

- ג. כיצד על החברה לפעול? (הבחן בין הנחה א' וב').

הנח כי החברה בחרה שלא ליצור מיסים נדחים בגין הפסדיה, שכן לא צפתה רווחים.

להלן נתונים מדו"ח התאמה למס של החברה לשנת 2011:

80,000	רווח חשבונאי
	הוסף
30,000	קנס
	הפחת
20,000	הכנסות פטורות
90,000	סה"כ הכנסה חייבת

נדרש:

- א. קבע מהי חבות המס השוטף של החברה השנה.
- ב. קבע את השפעת ההפסד המועבר על המיסים הנדחים של החברה.

13) חגית: "הנושא של מיסים על הכנסה הוא ממש לא כזה נורא. יש רק דבר אחד שממש מבלבלים: מיסים שנוקפים להון העצמי".
אלדד: "את צודקת, אבל צריך לזכור שסוגיית המיסים שנוקפים ישירות להון העצמי רלוונטית רק ל-3 מקרים ספציפיים, ופשוט צריך לשנן את הטיפול החשבונאי בהם. כל שאר הנושא לא כזה נוראי בכלל".

נדרש:

- א. באילו 3 מצבים חשבונאיים לנו מיסים הנזקפים באופן ישיר להון העצמי?
- ב. מדוע הטיפול במצבים אלה שונה מן המצבים הרגילים?

חברת "קוקי" הנפיקה מניות ביום 01.01.2010 בסכום של 100,000 ₪.
מתוך סכום זה, 20,000 הינו פרמיה על המניות. לחברה הוצאות הנפקה

- בגובה 10,000 המקוזזות מן הפרמיה.
 מס הכנסה בוחן שתי אפשרויות להכיר בהוצאות ההנפקה :
- בפריסה על פני 3 שנים.
 - לא להכיר כלל בהוצאות ההנפקה.

הנח כי שיעור המס הינו 30%.
 נדרש :

- א. קבע כיצד הוצאות ההנפקה ישפיעו על דו"ח התאמה למס בשנית 2010-2012?
 ב. קבע כיצד הוצאות הנפקה ישפיעו על המיסים הנדחים של החברה?

14 חגית : "הנושא של מיסים על הכנסה הוא ממש לא כזה נורא. יש רק דבר אחד שממש מבלבלים : מיסים שנוקפים להון העצמי".
 אלדד " : את צודקת, אבל צריך לזכור שסוגיית המיסים שנוקפים ישירות להון העצמי רלוונטית רק ל-3 מקרים ספציפיים, ופשוט צריך לשנן את הטיפול החשבונאי בהם. כל שאר הנושא לא כזה נוראי בכלל".

נדרש :

- א. באילו 3 מצבים חשבונאיים לנו מיסים הנזקפים באופן ישיר להון העצמי?
 ב. מדוע הטיפול במצבים אלה שונה מן המצבים הרגילים?

ביום 01.01.2010 החליטה חברת "שמגגע" החליטה להשקיע במניות של חברת "המשביר", ורכשה 100 מניות של החברה. החברה סיווגה את ההשקעה כניירות ערך זמינים למכירה.

להלן נתונים על מניות חברת "המשביר" לתאריכים שונים :

2 ₪	01.01.2010
5 ₪	31.12.2010
6 ₪	31.12.2011

שיעור המס החל על החברה הינו 20%.
 מס החברה אינו מכיר בשערוכים של ניירות ערך, אלא במועד מכירת ההשקעה.

נדרש :

- ג. בחן את השפעת ההשקעה על דו"ח התאמה למס ועל ביאור מיסים נדחים של החברה לשנים 2010-2011.

15 לפי תקן לחשבוונאות בינלאומי מספר 16, חברה רשאית לבחור במודל הערכה מחדש לטיפול ברכוש הקבוע שלה.

נדרש:

א. הצג בקצרה את הטיפול החשבונאי לפי מודל הערכה מחדש.

חברת "דורית" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2006 מכונה בעלות של 300,000 ₪. אורך החיים השימושיים של המכונה הוא 10 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. החברה מיישמת לגבי המכונה שברשותה את מודל ההערכה מחדש. לאור השינויים התכופים בשווי ההוגן של המכונה, החברה בוחרת לבצע הערכה מחדש בתום כל שנה. השווי ההוגן של המכונה לימים 31 בדצמבר 2006, 2007 והוערך ב-360,000 ₪, 335,000 ₪. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחתת המכונה. לצורכי מס, המכונה מטופלת עפ"י מודל העלות ומופחתת על פני 10 שנים בשיטת הקו הישר. שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרש:

ב. הצג את השפעת המכונה על דו"ח התאמה למס לשנים 2006 ו-2007.

ג. הצג את השפעת המכונה על המיסים הנדחים של החברה לימים

31.12.2006 ו-31.12.2007.

16 חברת "תמיר EZ100" הוקמה ביום 01.01.2010. החברה עוסקת במכירת שעוני יוקרה.

רכוש קבוע:

ביום הקמתה רכשה החברה רכוש קבוע בסכום עתק של 100,000 ₪. לפי מדיניות החברה, רכוש קבוע מופחת על פני 4 שנים בשיטת הקו הישר. החברה מעריכה כי ערך הגרט של המכונה הינו 10,000 ₪. לפי תקנות מס הכנסה, רכוש קבוע מופחת על פני 2 שנים בשיטת הקו הישר. מס הכנסה מכיר בערך גרט של 10,000 ₪ בגין רכוש קבוע.

לקוחות:

בשנת 2011 מכירות החברה הסתכמו ל-20,000 ₪. החברה גבתה 5,000 ₪ במזומן, והיתרה שולמה באשראי. החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטה אחוז מלקוחות, בגובה 5% מיתרת לקוחותיה. החברה לא הכירה בחובות אבודים בשנה זו. הנח כי יתרת הפתיחה של כרטיס הפרשה לחובות מסופקים משנה שעברה הינה 200 ₪ לפי תקנות מס הכנסה, חוב אבוד בלבד מותר לניכוי מההכנסה החייבת.

שכר לעובדים:

החל משנת 2011 החלה החברה להעסיק עובדים. החברה שילמה בשנת 2011 משכורות בגובה 120,000 ₪. משכורת החברה מתפלגות באופן שווה על פני השנה. החברה משלמת שכר מידי 01 לחודש, כאשר תלוש השכר הראשון שולם

ביום 01.02.2011.

מס הכנסה מכיר בתשלומי משכורת לפי בסיס מזומן.

הפרשה לפיצויים :

בשנת 2012 רשמה החברה הפרשה לפיצויים בגין פיטוריי עובדיה בסכום של 70,000 ₪. מס הכנסה מתיר הכרה בתשלומי פיצויים בעת תשלום בפועל.

קנס :

בחודש פברואר הטיל משרד איכות הסביבה על החברה קנס בגין לכלוך בסכום של 10,000 ₪.

תרומות :

החברה רשמה הוצאה בגובה 1,500 שקלים בדוחותיה בגין תרומות. מס הכנסה מתיר בתרומות כזיכוי בגובה 20% ולא כניכוי.

הכנסות פטורות :

החברה הגיעה לסדר עם רשויות המס לפיו הכנסותיה שהופקו במפעל בדרום הארץ פטורות ממס. בשנה זו הפיקה החברה 20,000 ₪ מהמפעל בדרום הארץ.

דיוני שומה :

החברה הגיעה לפשרה עם רשויות המס בנוגע לשומה של החברה משנת 2005. לפי הפשרה, תשלם החברה 10,000 ₪ מיסים נוספים בגין שנים קודמות, וכן תשלם סכום של 1,000 ₪ בגין ריבית על החוב משנת 2005. מס הכנסה אינו מכיר בתשלומי ריבית בגין חובות משנים קודמות כהוצאה מותרת בניכוי.

שיעורי מס הכנסה :

שיעור המס שחל בשנת 2010 הינו 30%. בחודש דצמבר 2011 חוקקה הכנסת חוק לשינוי שיעור המס, ולפיו בשנת 2011 שיעור המס יהיה 28%, בשנת 2012 שיעור המס יהיה 27% ובשנת 2013 ואילך שיעור המס יהיה 25%. הרווח החשבונאי של החברה לשנת 2011 הוא 2,000,000 ₪.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה של החברה 2011.
- ב. הצג את הוצאות המס של החברה לשנת 2011.
- ג. הצג יתרות מיסים נדחים של החברה לשנת 2010 ו-2011.

17 חברת "רונאלדו" מייצרת כדורי רגל. החברה החלה את פעילותה בשנת 2006. החברה רשמה בשנת 2010 רווח חשבונאי של 900,000 ₪ לפני מס. להלן נתונים נוספים:

השכרת מבנה לצד ג:

החברה השכירה ביום 01.03.2010 מבנה בבעלותה לחברה "ליאו מסי מגרשי ספורט". על פי תנאי החוזה, החברה קיבלה 120,000 ₪ וזאת בתמורה למתן זכות שימוש במבנה למשך שנתיים ימים. מס הכנסה ממסה הכנסות משכירות לפי בסיס מזומן.

הוצאות ביטוח ל-3 שנים:

ביום 01.07.2010 שילמה החברה 30,000 ₪ בעבור ביטוח תאונות מקצועיות ל-3 שנים. מס הכנסה מתיר בניכוי הוצאות ביטוח על בסיס מזומן.

מחקר ופיתוח:

ממועד הקמתה משקיעה החברה בפיתוח של מוצר חדשני אשר עתיד לשפר בעיטות פנדלים. עד ליום 31.12.2009 השקיעה החברה סכום של 50,000 ₪ בפיתוח. הוצאות הפיתוח בשנת 2010 הינם 20,000 ₪. כל הוצאות החברה הינן במזומן. החברה רשמה עלויות פיתוח כנכנס לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38. החברה צופה כי השלמת הנכס תחול בשנת 2017, ולאחר מכן הוא יופחת על פני 10 שנים בשיטת הקו הישר. מס הכנסה מכיר בעלויות אלה כהוצאה בעת התהוותן.

רכוש קבוע:

ביום 01.01.2010 רכשה החברה רכוש קבוע בסכום של 25,000 ₪. החברה מפחיתה רכוש קבוע בספריה בשיעור של 20% לשנה. לצורכי מס הרכוש הקבוע מופחת בשיעור של 10% לשנה. ביום 31.12.2010 נמכר הרכוש הקבוע בסכום של 30,000 ₪.

רווח מניירות ערך:

בשנת 2010 רשמה החברה רווח חשבונאי של 1,500 ₪ משערוך ניירות ערך לשווי הוגן. ניירות ערך אלה מטופלות בשיטת "שווי הוגן דרך רווח והפסד" שכן הן מוחזקות למסחר. מס הכנסה מכיר ברווח מניירות ערך במועד המימוש בלבד.

כיבוד מוכר באופן חלקי:

לחברה הוצאות כיבוד של 1,000 ₪. מס הכנסה מתיר בניכוי 75% מהוצאות בגין כיבוד.

תשלום בגין שומת שנים קודמות :
בשנת 2010 נתבקשה החברה לשלם סכום בגין שומת החברה בשנת 2007.
החברה שילמה סכום של 10,000 בגין שנת 2006, בתוספת 1,500 ₪ ריבית
והצמדה בגין סכום זה.
מס הכנסה אינו מתיר בניכוי הוצאות מימון בגין שומות עבר.

לחברה הפסדים מועברים נכון ליום 31.12.2009 בגובה 10,000 ₪.
הנח כי החברה צפתה אפשרות לנצל הפסדים אלה בעתיד. שיעור מס חברות
הינו 25%. שיעור מס רווח הון הינו 20%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה של החברה 2010.
- ב. הצג את הוצאות המס של החברה לשנת 2010.
- ג. הצג יתרות מיסים נדחים של החברה לשנת 2010 ו- 2009.

18) חברת EZ100 עוסקת בלימוד חשבונאות באינטרנט.

להלן נתונים נבחרים מדוחות החברה לשנת 2010 :

128,000	רווח לפני מס
117,800	מיסים על הכנסה
10,200	רווח לשנה

1. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 עלות מלאי של סירים מיוחדים בחברה הסתכמה ב-50,000 ₪ ושווי מימוש נטו של המלאי עמד על 43,000 ₪.
מס הכנסה לא מכיר בירידת ערך מלאי.
2. ביום 01 בינואר 2009 רכשה החברה רכב בסכום של 330,000 ₪.
אורך החיים השימוש של הרכב הוא 6 שנים, והוא מטופל לפי מודל הערכה מחדש. השווי ההוגן של הרכב לימים 31.12.2009 ו- 31.12.2010 הינו 300,000 ₪ ו-280,000 ₪. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחת. מס הכנסה אינו מכיר במודל הערכה מחדש ומתיר בניכוי הפחתת הרכב לפי שיטת העלות.
3. ביום 01 בינואר 2008 חתמה החברה על חוזה שכירות במסגרתו השכירה החברה משרדים שבבעלותה ל-3 שנים. ביום חתימת החוזה קיבלה החברה מראש את מלוא הכנסות החוזה בסכום של 288,000 ₪. בהתאם לסעיף ב' לפקודת מס הכנסה, הכנסות מדמי שכירות חייבות במס עם קבלתן במזומן.
4. נכס המס הנדחה בגין התחייבות סיום יחסי עובד-מעביד (עתודה לפיצויים) ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכם ב-80,000 ₪. בהתאם לחוות דעת אקטואר, רשמה החברה בשנת 2010 הוצאות פיצויים בסך 40,000 ₪. החברה לא מפקידה לקופת פיצויים, וכן צופה שלא תפטר עובדים בעתיד הנראה לעין.
מס הכנסה מכיר בהוצאות פיצויים עם תשלומם בפועל.

5. ביום 10 בפברואר 2009 רכשה החברה 23,000 מניות של חברת הודיני. החברה בחרה לסווג את השקעתה כנכס פיננסי זמין למכירה. להלן נתונים בדבר מחיר מנייה חברת הודיני לתאריכים שונים:

תאריך	מחיר מניה
10.02.2009	30
31.12.2009	33
31.12.2010	35

- בשנת 2010 הכריזה ושילמה חברת הודיני דיבידנד, בסכום של 35,000 ₪. מס הכנסה מכיר ברווחים/הפסדים מניירות ערך במועד המימוש בלבד, לפי שיעור מס רווח הון. כמו כן, מס הכנסה אינו ממסה דיבידנד המחולק בין חברות.
6. בהתאם למדיניות החברה, מנצלים עובדים את ימי החופש שלהם תוך 12 חודשים ממועד הזכאות. יתרת הפרשה לחופשה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2009 ל-120,000 ₪. ביום 31 בדצמבר 2010 חל גידול של 15% ביתרת הפרשה לחופשה לעומת שנה שעברה. מס הכנסה מכיר בהוצאות בגין חופשה עם תשלום בפועל.
7. ביום 2010 הנפיקה החברה מניות 10,000 ₪ ערך נקוב בפרמיה של 120%. הוצאות הנפקה היו 4% מן התמורה. מס הכנסה אינו מתיר הוצאות הנפקה בניכוי.
8. הוצאות כיבודים של החברה לשנת 2010 הסתכמו ל-60,000 ₪. רשויות המס מתירות בניכוי 20% מסכום זה.
9. במהלך שנת 2010 שילמה החברה קנסות בסכום של 6,000 ₪. מס הכנסה אינו מתיר קנסות כהוצאה מוכרת.
10. בהתאם לדו"ח התאמה של החברה לשנת 2009, לחברה יתרת הפסד מועבר לצורכי מס בסכום של 280,000 ₪. החברה צפתה כי תנצל את ההפסדים הנ"ל בשלוש השנים הקרובות. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 העריכה החברה כי תנצל את ההפסד בשנת 2011.
11. במהלך שנת 2011 התקיים דיון שומות לחברה עם פקיד שומה, בנוגע לשומה משנת 2007. נקבע במסגרת הדיון כי ההכנסה החייבת של החברה לשנה זו גדולה ב-204,040 ₪ מההכנסה החייבת שדווחה בשנה זו. כמו כן, הוטל על החברה לשלם סכום של 7,500 ₪ בגין הפרשי הצמדה על סכום החוב. מס הכנסה אינו מתיר הפחתת הפרשי הצמדה מן ההכנסה החייבת.
12. עד שנת 2010 שיעור המס שהוטל על החברה היה 25%. במהלך שנת 2010 החליטה הכנסת על שינוי שיעור המס. שיעור המס החדש הוא:

24%	2011
23%	2012
22%	2013
21%	2014
20%	2015
18%	ואילך 2016

שיעור מס רווח הון הינו 25% והוא ללא שינוי.

13. למעט האמור לעיל, אין הבדלים בין הרווח החשבונאי וההכנסה החייבת.

נדרשים:

- א. הצג יתרות מיסים נדחים כפי שהוצגו על ידי החברה לימים 31.12.2009 ו-31.12.2010.
- ב. הצג דו"ח התאמה למס לשנת 2010.
- ג. פרט את מרכיבי סעיף מיסים על הכנסה אשר יופיע בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2010.

19) חברת "הממה-מיה" עוסקת בייצור מוצרים לתחזוקת ביובים.

החברה החלה את פעילותה בחודש יולי 2008.

להלן נתונים נוספים:

1. ביום 1 ביולי 2009 השכירה החברה מבנה אשר ברשותה לתקופה של 15 שנה. על פי תנאי החוזה, במהלך 10 השנים הראשונות תשכיר החברה את המבנה בתמורה לסכום של 400,000 ₪ בשנה. מהשנה ה-11 ועד לתום החוזה יעמוד סכום השכירות על 300,000 ₪ לשנה. במועד חתימה החוזה שילמה החברה את דמי השכירות לתקופה של 3 שנים מראש. מס הכנסה מחייב הכנסות משכירות על בסיס מזומן.
2. במועד ההקמה רכשה החברה מכונה לייצור צינורות בסכום של 1,750,000 ₪. המכונה הופעלה מיום הרכישה והיא נמדדת בשיטת העלות – קו ישר על פני 7 שנים. בסוף חודש דצמבר 2011, לאור סימנים המצביעים על ירידת ערך של המכונה, אמדה החברה סכום בר השבה למכונה שהוא 600,000 ₪. לצרכי מס המכונה מופחתת לפי שיטת העלות, על פני 7 שנים. מס הכנסה מכיר בהפסד מירידת ערך נכסים במועד המימוש בלבד.
3. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה מניות בתמורה כוללת של 15,400,000 ₪. הוצאות הנפקה הסתכמו ב-2.25% תמורת ההנפקה הכוללת. מס הכנסה מתיר בניכוי הוצאות הנפקה על פני 3 שנים באופן שווה החל משנת 2009. החברה קיזזה הוצאות הנפקה מהפרמיה.
4. ביום 01 בינואר 2009 רכשה החברה מבנה תעשייתי בסכום של 10,000,000 ₪ (הנח כי מרכיב הקרקע זניח). החברה בחרה במודל הערכה מחדש למבנה. החברה מפחיתה את המבנה על פני 40 שנה. מס הכנסה מפחית מבנים בשיטת העלות על פני 40 שנה. בדצמבר 2010, לראשונה, עלה השווי ההוגן של המבנה על ערכו בספרים. בשנת 2011 רשמה החברה הוצאות פחת בסכום הגבוה ב-150,000 ₪ מסכום הוצאות הפחת כפי שנרשמו לצורך מס. השווי ההוגן של המבנה ליום 31.12.2011 הינו 15,500,000 ₪.
5. נכון ליום 31.12.2011 עלות מלאי של צינורות גומי בחברה הסתכמה ל-22,450,000 ₪. שווי המימוש נטו של מלאי זה עמד על 19,950,000 ₪. מס הכנסה אינו מכיר בירידת ערך של מלאי.
6. בשנת 2011 רשמה החברה הוצאות כיבודים בסכום של 500,000 ₪. מס הכנסה מכיר ב-80% מהוצאות כיבוד.

7. לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011 עמדה יתרת הפרשה לחובות מסופקים של החברה על 680,000 ₪ ו-520,000 ₪, בהתאמה. לחברה לא היו חובות אבודים בשנת 2011. רשויות המס מתירות בניכוי חובות אבודים בלבד.
8. במהלך שנת 2011 זכתה החברה בפרס ממשלתי בגובה 250,000 ₪. הפרס נרשם כהכנסה בחברה. מס הכנסה אינו ממסה הכנסות מפרסים ממשלתיים.
9. בחודש נובמבר 2011 התקיים לחברה דיון שומות, בנוגע לשומה שמקורה בשנת 2008. הוחלט במסגרת הדיון כי על החברה לשלם 98,000 ₪ למס הכנסה. 18,000 ₪ מסכום זה מיוחס לריבית והצמדה בגין סכום החוב המקורי. מס הכנסה אינו מתיר תשלום של ריבית והצמדה בניכוי מסכום ההכנסה החייבת.
10. בשנת 2011 רשמה החברה הפסד חשבונאי בגובה 117,500 ₪.
11. נכון ליום 31.12.2010 לחברה הפסדים מועברים בגובה 3,000,000 ₪. נכון ליום 31.12.2010 לא צפתה החברה רווחים בעתיד הנראה לעין, אך נכון ליום 31.12.2011 החברה צופה רווחים בעתיד.
12. להלן נתונים אודות שיעור המס החל על החברה: שיעור מס חברות ומס רווח הון הינו 25%. במהלך שנת 2011 נחקק חוק בכנסת ולפיו הוחלט על שינוי שיעורי מס (חברות והון) ל-22%, וזאת החל משנת 2011.
13. למעט האמור לעיל, אין הבדל הרווח החשבונאי וההכנסה החייבת.

נדרשים:

- א. הצג יתרות מיסים נדחים כפי שהוצגו על ידי החברה לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011.
- ב. הצג דו"ח התאמה למס לשנת 2011
- ג. פרט את מרכיבי סעיף מיסים על הכנסה אשר יופיע בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.